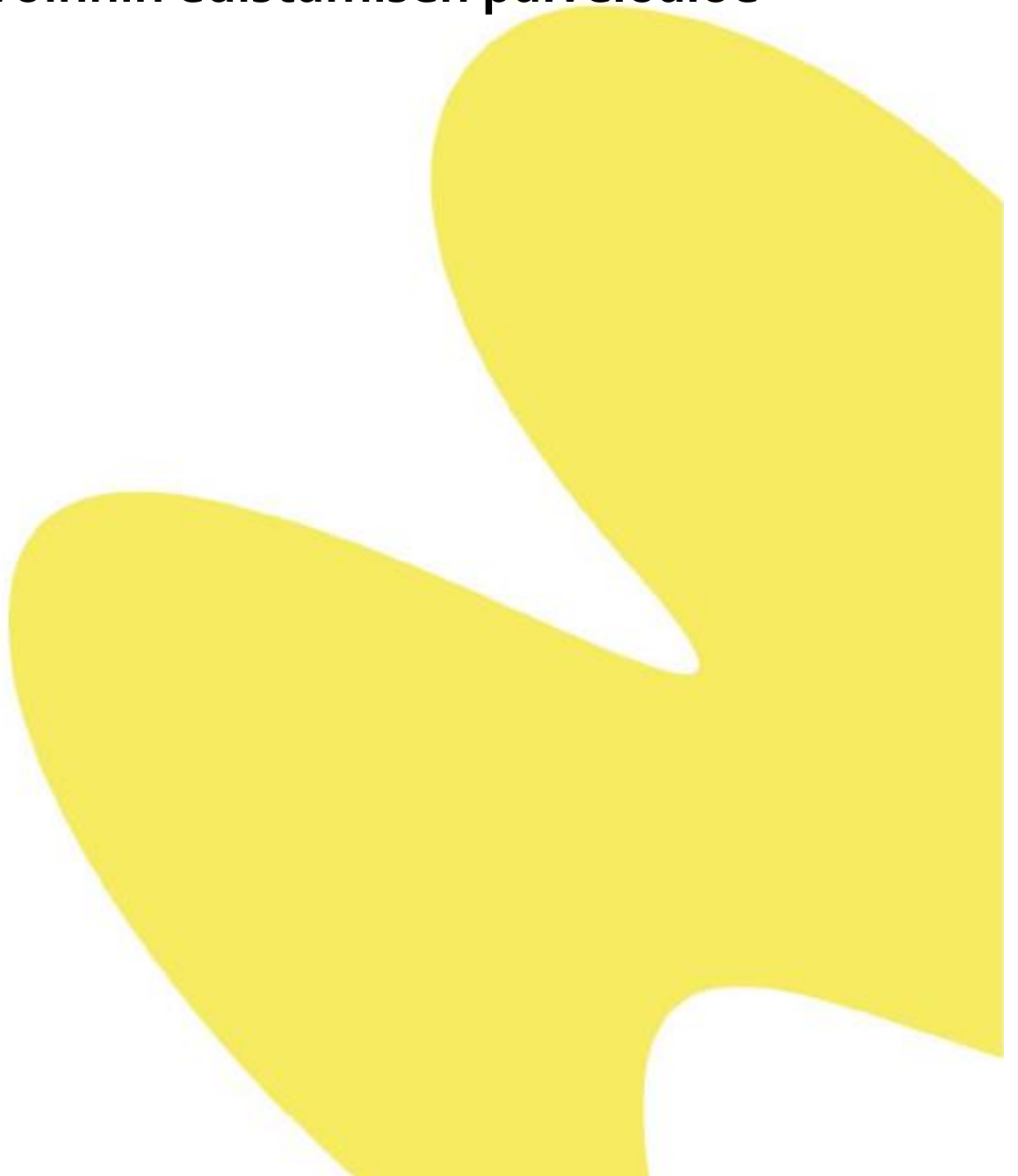

KUOPIO

OSAVUOSIKATSAUS 1.1.-30.6.2023

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Sisällysluettelo

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue

Palvelualueen katsaus	3
Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	5
Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut	28
Taidepalvelut	45
Investoinnit	55

HYVINVOINNIN EDISTÄMISEN PALVELUALUE

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1.–30.6.2023

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Kirjastopalveluissa ei ole olennaisia poikkeamia talousarvioon osavuosisikatsauksessa ajalla 1.1.-30.6.2023 Tulotavoite on saavutettu myös vuokratulojen ja muiden tulojen suhteen (myöhästymismaksut). Koko vuoden aikana käytettäviä hankerahoja on siirtynyt edelliseltä vuodelta ja saapunut uusia. Näiden tulojen suhteen tilanne tasaantuu vuoden aikana.

Museopalveluissa ei ole olennaisia poikkeamia talousarvioon 1.1.-30.6.2023 Koko vuoden pääsilylputulotavoitteen ennustetaan toteutuvan budjetoidusti tai ylittävän. Investointimenot painottuvat odotetusti loppuvuoteen.

Liikuntapaikkojen ennusteen mukaan tulot jäävät talousarviosta noin 150 000 euroa. Erityisesti Lippumäen uimahallin huoltotauon venyminen näkyy menetettyinä asiakasmaksuina. Laskennallinen arvo tulojen menetykselle on n. 50 000 euroa. Tahko Span tulojen ennustetaan jäävän talousarviosta n. 150 000 euroa.

Kansalaistoiminnan palveluilla ei olennaisia poikkeamia talousarvioon. Tulokertymä liikuntaryhmistä ja elokuvatoiminnasta on jäänyt alkuvuodesta alle tavoitteen. Elokuvatoiminnassa syksy vilkkaampi vuodenaika. Liikuntaryhmien tulotavoitetta tarkistettava jatkossa, sillä ryhmäliikuntapalveluja pyritään vähentämään ja suuntaamaan resursseja toisiin. Tuloissa mukana perintö- ja hankerahoitus, mitkä näkyvät ennusteen ylittymisenä.

Kansalaisopiston kurssitulokertymä alkuvuoden osalta on hiukan parempi verrattuna edelliseen vuoteen. Koko vuoden tulotavoitteeseen nähden ei kuitenkaan vielä riittävä.

Teatterin ennuste on tässä vaiheessa vuotta talousarvion mukainen. Ei tiedossa poikkeamia. Toiminnallemme ominaiseen tapaan syksyn musikaali on iso tuotanto, siitä riippuu paljon tämän vuoden toteutuminen ja se selviää vasta syksyn mittaan.

Musiikkikeskuksella ei ole olennaisia poikkeamia talousarvioon toisen osavuosisikatsauksen osalta.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Taidepalveluiden toiminta painottuu vahvasti syksyn tuotantokauteen, mikä tekee haavoittuvaiseksi mahdollisille häiriöille, kuten koronassa huomattiin. Kino Kuvakukon toimintatuotot ovat syksyn osalta kysymysmerkki kiinteistökaupan vuoksi. Kiinteistön uusi omistaja laittanee tilat remonttiin syksyn aikana, mikä aiheuttaa riskin Kuvakukon toiminnalle.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Hyvinvointialueiden valmistelu ja kaupungin strategia hyvinvointialueen kumppanina.

- Kansalaistoiminnan palvelut aktiivinen yhdyspintatyössä. Hyvinvointialue-kunta työnjaossa vielä paljon konkretisoitavaa. Etenee hyvinvointialueen asettumisen tahdissa.

2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot.

- Kiinnitettävä huomiota työyhteisöön kiinnittymiseen monipaikkatyössä (erityisesti uudet työntekijät). Monipaikkatyö todettu työhyvinvointia lisääväksi ratkaisuksi. Edellyttää aktiivista vuoropuhelua ja työhyvinvoinnin seuranta.
- työhyvinvoinnin kehittämistä jatketaan ja sairauspoissaoloja seurataan. Korona vaikuttaa edelleen erityisesti asiakaspalveluhenkilöstön poissaoloihin.

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen käyttöönotto ja henkilöstön koulutus osaamisen vahvistamiseksi.

- Ohjeistuksia on otettu käyttöön ja henkilöstö osallistuu aktiivisesti koulutuksiin

Palvelualue yhteensä	2021	TP2022 TA+TAMU 2023	Ennuste	Muutos	TP 22/ Enn
Myyntituotot	2 351 324	1 509 405	1 545 000	1 625 000	80 000 8 %
Maksutuotot	2 830 880	5 254 871	6 466 000	6 223 000	-243 000 18 %
Tuet ja avustukset	1 952 290	2 169 384	1 291 000	1 291 000	0 -40 %
Vuokratuotot	1 526 797	2 188 255	2 806 000	2 806 000	0 28 %
Muut toimintatuotot	349 350	491 342	461 000	461 000	0 -6 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	9 010 640	11 613 256	12 569 000	12 406 000	-163 000 7 %
Henkilöstökulut yht.	-19 114 282	-20 713 694	-21 946 400	-21 946 400	0 6 %
Palvelujen ostot yht.	-5 406 283	-6 794 201	-7 658 600	-7 658 600	0 13 %
Tarvikkeet	-2 302 536	-2 221 599	-2 251 500	-2 171 500	80 000 -2 %
Avustukset	-4 011 304	-4 024 130	-4 111 000	-4 111 000	0 2 %
Vuokrat	-20 283 106	-21 909 402	-23 400 000	-23 400 000	0 7 %
Muut toimintakulut	-660 138	-217 606	-183 500	-203 500	-20 000 -6 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-51 777 648	-55 880 632	-59 551 000	-59 491 000	60 000 6 %
TOIMINTAKATE	-42 767 008	-44 267 376	-46 982 000	-47 085 000	-103 000 6 %

HTV-MÄÄRÄT	TOTEUMA	TOTEUMA	MUUTOS	MUUTOS
	7/2022 HTV	7/2023 HTV	2022/2023 HTV	%
Kirjastopalvelut	49,0	48,6	-0,4	-1 %
Museopalvelut	27,1	30,9	3,8	14 %
Liikuntapaikkapalvelut	25,4	25,2	-0,2	-1 %
Kansalaistoiminnan palvelut	17,1	17,4	0,3	2 %
Kansalaisopisto	31,1	30,5	-0,6	-2 %
Teatteri	36,4	37,9	1,5	4 %
Musiikkikeskus	33,9	33,3	-0,6	-2 %
Johdon tukipalvelut	8,6	8,2	-0,4	-5 %
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	228,6	232,0	3,4	1 %

Lukuihin ei sisälly palkkatukityöllistetyt, kesätyöntekijät ja oppisopimuskoulutettavat.

Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentusen katsaus ajalta 1.1.–30.6.2023

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Kirjastopalveluissa tulojen ja menojen ennustetaan toteutuvan suunnitellusti.

Kirjastopalveluissa ei ole olennaisia poikkeamia talousarvioon osavuosikatsauksessa ajalla 1.1.-30.6.2023 Tulotavoite on saavutettu myös vuokratulojen ja muiden tulojen suhteen (myöhästymismaksut). Koko vuoden aikana käytettäviä hankerahoja on siirtynyt edelliseltä vuodelta ja saapunut uusia. Näiden tulojen suhteen tilanne tasaantuu vuoden aikana.

Liikuntapaikkojen ennusteen mukaan tulot jäävät talousarviosta noin 0,15 milj. euroa. Erityisesti Lippumäen uimahallin huoltotauon venyminen näkyy menetettyinä asiakasmaksuina. Laskennallinen arvo tulojen menetykselle on n. 50 000 €. Tahko Span tulojen ennustetaan jäävän talousarviosta n. 150 000 €.

Museopalveluiden pääsylipputulot ja muut tulot ovat Kuopion museon näyttelykokonaisuuden avautumisen ja kesäkauden kävijämäärän kasvun vuoksi toteutuneet pääosin suunnitelman ja talousarvion mukaisesti. Energian kallistuminen on nostanut ja nostaa kustannuksia. Budjetoitu tulotavoite todennäköisesti saavutetaan ja talousarviossa pysytään.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Kirjastopalveluissa asiakaskäyttäjyminen ja palveluiden järjestämisen mahdollisuudet näyttäisivät vakiintuvan koronaa edeltävälle tasolle. Pieniä katkoja palveluiden järjestämiseen tuovat pääkirjaston yläpohjan peruskorjaus ja siitä aiheutuvat sulut ja haitat sekä Riistaveden kirjaston siirtyminen uuteen tilaan ja siitä aiheutuva muuton aikainen sulkku. Kuntien yhteiseen e-kirjastoon siirtymiseen valmistaudutaan, mutta tilanne aiheuttaa myös epävarmuutta kuntien yhteisen e-kirjaston tiukan aikataulun ja hankkeen etenemisen vuoksi. Tilanne voi sisältää riskin e-aineistojen katkeamattoman tarjonnan suhteen.

Liikuntapaikkapalveluiden osalta suurimpana riskinä strategisten tavoitteiden toteutumiselle nähdään alkuvuoden asiakaskäyttäjyminen vaikutus tuloihin sekä maailman poliittisen tilanteen vaikutus inflaatioon.

Museopalveluissa koronapandemian mahdollinen paheneminen ja sen mahdolliset vaikutukset asiakaskäyttäjyminen nähdään suurimpana riskinä strategisten tavoitteiden toteutumiselle. Tällä hetkellä riskit nähdään kuitenkin vähäisinä. Ukrainassa käytävän sodan vaikutukset eivät toistaiseksi ole heijastuneet merkittävästi museopalveluihin, mutta sen epäsuorat vaikutukset nostanevat mm. vuokratkustannuksia. Sodan aiheuttamalla pako-laiskriisillä ei tämän hetken arvion mukaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia museopalveluiden talouteen ja palveluihin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Hyvinvointialueiden valmistelu ja kaupungin strategia hyvinvointialueen kumppanina.

- on osallistuttu hyvinvointialueen valmisteluun ja yhdyspintojen rakentaminen tarkentuu syksyn aikana.

2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot.

- etätyöskentelyä on jatkettu ja kehitetty ja haettu balanssia (hybridityö) etätyön ja lähityön välillä.
- työhyvinvoinnin kehittämistä jatketaan ja sairauspoissaoloja seurataan. Korona vaikuttaa edelleen erityisesti asiakaspalveluhenkilöstön poissaoloihin.

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen käyttöönotto ja henkilöstön koulutus osaamisen vahvistamiseksi.

- ohjeistus on otettu käyttöön
- henkilöstö osallistuu aktiivisesti koulutuksiin

Kirjastopalvelut	2021	TP2022 TA+TAMU 2023	Ennuste	Muutos	TP 22/ Enn
Myyntituotot	358 013	364 406	359 000	359 000	0 -1 %
Maksutuotot	0	0	0	0	0 0 %
Tuet ja avustukset	240 872	289 081	223 000	223 000	0 -23 %
Vuokratuotot	14 018	20 070	20 000	20 000	0 0 %
Muut toimintatuotot	182 615	186 639	188 000	188 000	0 1 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	795 517	860 196	790 000	790 000	0 -8 %
Henkilöstökulut	-3 352 274	-3 465 525	-3 676 900	-3 676 900	0 6 %
Palvelujen ostot	-481 313	-496 584	-586 000	-586 000	0 18 %
Tarvikkeet	-865 158	-1 008 622	-924 000	-924 000	0 -8 %
Avustukset	0	0	0	0	0 0 %
Vuokrat	-1 973 157	-2 049 593	-2 161 000	-2 161 000	0 5 %
Muut toimintakulut	-6 621	-14 697	-5 000	-5 000	0 -66 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-6 678 523	-7 035 020	-7 352 900	-7 352 900	0 5 %
TOIMINTAKATE	-5 883 005	-6 174 824	-6 562 900	-6 562 900	0 6 %

Museokeskus	2021	TP2022 TA+TAMU 2023	Ennuste	Muutos	TP 22/ Enn
Myyntituotot	112 591	145 426	133 000	133 000	0 -9 %
Maksutuotot	375 042	608 097	453 000	500 000	47 000 -18 %
Tuet ja avustukset	188 097	179 326	82 000	82 000	0 -54 %
Vuokratuotot	28 481	43 444	55 000	55 000	0 27 %
Muut toimintatuotot	13 165	51 886	5 000	5 000	0 -90 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	717 376	1 028 180	728 000	775 000	47 000 -25 %
Henkilöstökulut	-1 918 912	-2 067 770	-2 349 600	-2 349 600	0 14 %
Palvelujen ostot	-358 837	-549 958	-893 000	-893 000	0 62 %
Tarvikkeet	-141 486	-190 145	-162 000	-162 000	0 -15 %
Avustukset	0	0	0	0	0 0 %
Vuokrat	-2 787 312	-2 853 305	-3 271 000	-3 271 000	0 15 %
Muut toimintakulut	-12 595	-44 541	-18 000	-18 000	0 -60 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-5 219 142	-5 705 719	-6 693 600	-6 693 600	0 17 %
TOIMINTAKATE	-4 501 766	-4 677 539	-5 965 600	-5 918 600	47 000 27 %

Liikuntapaikkapalvelut	2021	TP2022 TA+TAMU 2023	Ennuste	Muutos	TP 22/ Enn
Myyntituotot	125 531	127 856	65 000	145 000	80 000 13 %
Maksutuotot	1 694 571	2 219 515	2 562 000	2 332 000	-230 000 5 %
Tuet ja avustukset	4 883	8 434	12 000	12 000	0 42 %
Vuokratuotot	1 163 366	1 436 537	1 727 000	1 727 000	0 20 %
Muut toimintatuotot	9 196	16 861	42 000	42 000	0 149 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	2 997 548	3 809 203	4 408 000	4 258 000	-150 000 12 %
Henkilöstökulut	-2 013 333	-2 127 009	-2 186 600	-2 186 600	0 3 %
Palvelujen ostot	-3 222 494	-3 389 847	-3 538 000	-3 538 000	0 4 %
Tarvikkeet	-611 478	-596 426	-701 000	-621 000	80 000 4 %
Avustukset	0	0	0	0	0 0 %
Vuokrat	-10 919 651	-11 812 969	-12 637 000	-12 637 000	0 7 %
Muut toimintakulut	-47 059	-56 456	-49 000	-49 000	0 -13 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-16 814 015	-17 982 707	-19 111 600	-19 031 600	80 000 6 %

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia		<p>Kirjasto osallistaa ja luo osallisuutta. Kirjastopalvelut edistävät yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua ja demokratiakehitystä. Kirjastopalvelut edistävät monilukutaitoa, joka ehkäisee syrjäytymistä ja antaa kuntalaisille valmiuksia osallistumiseen ja yhteiskunnan rakentamiseen.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden palvelut tuotetaan laadukkaasti, asukkaat ja yhteistyökumppanit osallistaen.</p> <p>Museot ylläpitävät tietopalveluita, popularisoivat näyttelyillä ja tapahtumissa tutkimukseen perustuvaa tietoa, ja edistävät monipuolisesti yhteiskunnallista vuoropuhelua ja keskustelua. Museopalvelut edistävät osaltaan kuntalaisten monilukutaitoja.</p>	<p>Kirjastopalveluissa on edistetty yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua ja positiivista demokratiakehitystä aineistoin, tapahtumin sekä pedagogisen työn avulla. Tätä on tehty mediakasvatussuunnitelmien mukaisesti sekä hanketyössä. Kirjastossa on parhaillaan käynnissä AVI:n rahoittama Demokratiatyön askelkuvioita kirjastossa -hanke, jossa edistetään kuntalaisten osallisuutta sekä osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia. Työmuotoina ovat avoimet keskustelutilaisuudet ajankohtaisista asioista, erätaukomenetelmin käytävät paneelikeskustelut sekä kantaottavan musiikin sanoitustyöpajat. Osa tapahtumista on toteutettu digitaalisina ja viittomakielelle tulkattuna.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden investointihankkeissa ja palvelujen muotoilussa on osallistettu asukkaita ja yhteistyökumppaneita laajasti. Liikuntapaikkapalveluilla on käytössä sähköinen palautekanava ja sitä on seurattu aktiivisesti.</p> <p>Museot ovat tehtäviinsä ja asiantuntemukseensa perustuen tuottaneet tieto- ym. palveluita paikallisesti ja alueellisesti sekä järjestäneet näyttelysuunnitelman mukaisesti monipuolisia näyttelyitä ja yhteiskunnallisesti vaikuttavia tapahtumia. Museoiden toiminta edistää monipuolisesti asukkaiden yhteiskunnallista vuoropuhelua ja keskustelua.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p>✓</p>
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Parannamme arjen turvallisuutta ja ympäristön esteettömyyttä	<p>Katuturvallisuusindeksi</p> <p>Kaatumisiin ja putoamisiin</p>	<p>Kirjastopalvelut lähipalveluina vahvistavat arjen turvallisuutta. Ne ovat maksuttomia ja helposti</p>	<p>Kirjastopalvelut lähipalveluina vahvistavat arjen turvallisuutta. Ne ovat maksuttomia ja helposti saavutettavia ja niiden</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p>

		<p>liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä</p>	<p>saavutettavissa ja niiden esteettömyyttä kehitetään edelleen.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut vahvistavat arjen turvallisuutta. Liikuntapaikat sijaitsevat asutusalueiden välittömässä läheisyydessä. Osa liikuntapaikoista on maksuttomia ja kokonaisuudessa liikuntapaikat ovat keskimääräisesti 77 % subventoituja. Liikuntapaikkojen esteettömyyttä ja opastusta kehitetään edelleen.</p> <p>Museoissa palveluiden saavutettavuutta kehitetään edelleen, mm. keskittämällä kulttuurihistoriallisen museon ja luonnontieteellisen museon asiantuntijapalveluita Kuopion museon välittömään läheisyyteen. Näyttelyiden ja tapahtumien esteettömyyttä kehitetään edelleen.</p>	<p>esteettömyyttä kehitetään edelleen.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen verkosto on kaikkien saavutettavissa. Liikuntapaikkaverkosto on mahdollistanut kattavasti omaehtoisen ja ohjatun liikkumisen ja kohteiden suunnittelussa ja rakentamisessa huomioidaan esteettömyys. Liikuntapaikkapalveluiden käyttömaksut on ollut keskimääräisesti n. 77 % subventoituja.</p> <p>Museopalveluiden saavutettavuutta on kehitetty edelleen, mm. kulttuurihistoriallisen museon ja luonnontieteellisen museon asiantuntijapalveluiden muutto Kuopion museon välittömään läheisyyteen on alkanut. Muutto kestää koko syksyn. Näyttelyiden ja tapahtumien esteettömyydestä on pidetty huolta ja esteettömyyttä kehitetään jatkuvaluontoisesti.</p>	<p></p>
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	<p>Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta</p> <p>Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät</p>	<p>Kirjastot ovat ja niitä edelleen kehitetään aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä lisääviksi, helposti saavutettaviksi matalan kynnyksen kohtaamispaikoiksi. Saavutettavuutta lisätään mm. omatoimiratkaisuilla, verkkopalveluilla ja e-aineistoilla.</p> <p>Liikuntapaikkoja kehitetään vuosittain hyväksyttävän talousarvion investointiosan mukaisesti.</p>	<p>Kirjastot ovat ja niitä edelleen kehitetään aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä lisääviksi, saavutettaviksi matalan kynnyksen kohtaamispaikoiksi niin fyysisinä kuin myös verkkopalveluina. Saavutettavuutta on lisätty mm. lähikirjastojen omatoimiratkaisujen avulla ja nyt on rakenteilla Riistavedelle Kuopion 8. omatoimikirjasto, joka otetaan käyttöön syyskuussa 2023.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden palveluverkostoa on kehitetty tehtävien, asiakastarpeen ja talouden kestokyvyn mukaisesti.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p></p>

			<p>Museot järjestävät asiantuntijaopastettuja retkiä kaupunkialueella ja luontoon. Museoita kehitetään edelleen matalan kynnyksen kohtaamispaikkoina.</p>	<p>Museot ovat järjestäneet mm. asiantuntijaopastettuja retkiä kaupunkialueella ja luontoon. Kesäkauden uutena avauksena ovat olleet Geologia-kävelykierrokset. Osa museoiden tapahtumista on maksuttomia. Osa museoiden järjestämistä tapahtumista on maksuttomia tai niistä peritään vain materiaalikustannukset kattava maksu. Mm. alle 18-vuotiailta on maksuton sisäänpääsy museoiden näyttelyihin. Kuopion pääkirjastosta on kesästä lähtien voinut lainata kortin, jolla yli 18-vuotiaskin voi vierailta maksutta Kuopion kaupungin museoiden näyttelyissä. Taidemuseon asiakasprofiilia laakentanut Kannun henki -katutaide näyttely on aktivoitunut erityisesti nuorisoa.</p>	
<p>1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot</p>	<p>Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä</p>	<p>Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen</p> <p>Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta</p>	<p>Kirjastopalvelut tukevat arjen fyysistä aktiivisuutta tarjoamalla liikkumiseen innostavaa kirjastoaineistoa, lainaamalla liikuntavälineitä ja järjestämällä tapahtumia. Matalan kynnyksen maksuttomana palveluna kirjasto on myös syy lähteä liikkeelle.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut mahdollistavat kattavasti asukkaiden omaehtoisen liikunnan harrastamisen. Kehitetään liikkuva Kuopion viestintää, markkinointia ja myyntiä. Liikuntapaikat ovat keskimääräisesti 77 % subventoituja.</p> <p>Museot tuottavat ja järjestävät näyttelyitä ja tapahtumia, jotka osaltaan kannustavat fyysiseen aktiivisuuteen.</p>	<p>Kirjastot tukevat arjen fyysistä aktiivisuutta tarjoamalla liikkumiseen innostavaa kirjastoaineistoa, lainaamalla liikuntavälineitä ja järjestämällä tapahtumia. Yksi tapahtumatyyppi on Asiantuntijan aamukahvit, jotka keskittyvät kehon ja mielen hyvinvointiin. Matalan kynnyksen maksuttomana palveluna kirjasto on myös syy lähteä liikkeelle.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut on tarjonnut kattavasti tiloja omaehtoisen liikunnan harrastamiselle sekä alustan yhdistysten ja yhteisöjen liikuntatoiminnalle. Liikuntapaikkapalveluissa on käytössä alle 20-vuotiaiden Kuopiolaisten lasten ja nuorten hyvinvointiranneke, joka mahdollistaa kattavat mahdollisuudet omaehtoiselle liikunnalle. Seurantajaksolla liikkis-ranneketta on käytetty n. 63 000 kertaa. Liikuntapaikkapalveluiden investointihankkeissa ja palvelujen muotoilussa on osallistettu asukkaita ja yhteistyökumppaneita laajasti. Digitaalisia ratkaisuita kehitetään jatkuvan</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p>✓</p>

			<p>Museoiden näyttelyt ovat maksuttomia alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille. Museot edistävät kaupunkilaisten harrastustoimintaa ja fyysistä aktiivisuutta tuottamalla oppimislejillä, omatoimisia ja ohjattuja julkisen taiteen kierroksia sekä asiantuntijaopastettuja retkiä.</p>	<p>kehittämisen periaatteen mukaan. Kokeiluun on otettu uusi tilavarauksjärjestelmä, joka mahdollistaa tilojen varaamisen ja käytön sekä maksamisen omatoimisesti. Liikkuva Kuopio myyntiä, markkinointia ja viestintää on kehitetty suunnitellusti.</p> <p>Museot edistävät kaupunkilaisten harrastustoimintaa ja fyysistä aktiivisuutta tuottamalla oppimislejillä, omatoimisia ja ohjattuja julkisen taiteen kierroksia sekä asiantuntijaopastettuja retkiä (https://kuopionmuseot.fi/tapahtumat/). Museot ovat tuottaneet ja järjestäneet näyttelyitä ja tapahtumia, jotka osaltaan kannustavat fyysiseen aktiivisuuteen. Museoiden näyttelyt ovat maksuttomia alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille.</p>	
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	<p>Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö</p> <p>Aikuisten päihteiden käyttö</p>	<p>Kirjastopalvelut edistävät aktiivisuutta sekä tarjoavat eri kohderyhmälle mielekästä päihteetöntä ajanvietettä ja päihteettömiä tapahtumia mielen hyvinvoinnin tueksi.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut mahdollistavat kattavasti asukkaiden omaehtoisen liikunnan harrastamisen. Liikuntapaikat ovat keskimääräisesti 77 % subventoituja.</p> <p>Museot pyrkivät sisällöllään edistämään syrjäytymisuhan olla olevien nuorten hyvinvointia. Nuorille suunnitellut tapahtumat ovat päihteettömiä ja kannustavat päihteettömyyteen. Yhteistyötä nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi tehdään eri toimijoiden kanssa.</p>	<p>Kirjastopalvelut edistävät aktiivisuutta sekä tarjoavat eri kohderyhmille mielekästä päihteetöntä ajanvietettä ja päihteettömiä tapahtumia mielen hyvinvoinnin tueksi.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut on tarjonnut kattavasti tiloja omaehtoisen liikunnan harrastamiselle sekä alustan yhdistysten ja yhteisöjen toiminnalle.</p> <p>Nuorille suunnitellut museotapahtumat (mm. NuoriKulttuuri -festivaali toukokuussa) ovat päihteettömiä ja kannustavat päihteettömyyteen. Museot pyrkivät sisällöllään edistämään syrjäytymisuhan olla olevien nuorten hyvinvointia.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p>

<p>1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot</p>	<p>Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee</p>	<p>Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus</p>	<p>Kirjastopalvelut ovat maksuttomia matalankynnyksen palveluja, jotka tukevat mielen hyvinvointia. Kirjastoissa on omat tilat ja aineistot nuorille ja kirjasto järjestää myös nuorille omia tapahtumia.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut mahdollistavat kattavasti asukkaiden omaehtoisen liikunnan harrastamisen. Liikuntapaikat ovat keskimääräisesti 77 % subventoituja.</p> <p>Museot tarjoavat perheille omaehtoisia ja ohjattuja museopedagogisia sisältöjä. Museokeskus edistää omalta osaltaan perhekeskusverkoston rakentumista Ilona-verkoston kautta. Sen sekä hyvinvointipalveluiden yhteistyöverkoston ja muiden kaupungin kulttuuritoimijoiden kanssa museot tuottavat tapahtumia mm. lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin tueksi.</p>	<p>Kirjastopalvelut lähtökohtaisesti edistävät mielenterveyttä ja hyvinvointia ja ovat kaikille saavutettavissa ja maksuttomia. Kirjasto on tehnyt yhteistyötä Mieliteko-kehitysohjelman sekä mielenterveysjärjestöjen kanssa. Toimintamuotoina ovat olleet erilaiset tapahtumat, työpajat ja biisipajat.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut on tarjonnut kattavasti tiloja omaehtoisen liikunnan harrastamiselle ja yhdistysten ja yhteisöjen toiminnalle. Liikuntapaikkapalveluissa on käytössä alle 20-vuotiaiden Kuopiolaisten lasten ja nuorten hyvinvointiranneke, joka mahdollistaa kattavat mahdollisuudet omaehtoiselle liikunnalle. Seurantajaksolla liikkis-ranneketta on käytetty n. 63 000 kertaa.</p> <p>Museokeskus on omalta osaltaan edistänyt perhekeskusverkoston rakentumista Ilona-verkoston kautta. Sen sekä hyvinvointipalveluiden yhteistyöverkoston ja muiden kaupungin kulttuuritoimijoiden kanssa museot tuottavat tapahtumia ja museopedagogisia sisältöjä mm. lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin tueksi. Taidemuseon asiakasprofiilia laajentanut Kannun henki -katutaidenäyttely on aktivoinut erityisesti nuorisoa. Näyttelyyn liittyvä taidemuseon sisälle rakennettu skeittiramppi ja näyttelyyn tuotetut tapahtumat ovat konkreettisesti edistäneet nuorten hyvinvointia.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p></p>
<p>1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot</p>	<p>Yksinäisyyden kokeminen vähenee</p>	<p>Lasten ja nuorten kokemaa yksinäisyys</p> <p>Aikuisten kokemaa yksinäisyys</p>	<p>Kirjastopalvelut ehkäisevät yksinäisyyden kokemista sillä kirjastotilaan on helppo tulla yksin tai yhdessä.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut mahdollistavat kattavasti asukkaiden</p>	<p>Kirjastopalvelut ehkäisevät yksinäisyyden kokemista ja niihin on helppo tulla yksin tai yhdessä.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut on tarjonnut kattavasti tiloja omaehtoisen liikunnan harrastamiselle ja yhdistysten ja yhteisöjen toiminnalle. Liikuntapaikkapalveluiden</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p></p>

			<p>omaehtoisen liikunnan harrastamisen. Liikuntapaikat ovat keskimääräisesti 77 % subventoituja.</p> <p>Perheille tarjotaan omaehtoisia ja ohjattuja museopedagogisia sisältöjä. Museokeskus edistää omalta osaltaan perhekeskusverkoston rakentumista Ilona-verkoston kautta. Sen sekä hyvinvointipalveluiden yhteistyöverkoston ja muiden kaupungin kulttuuritoimijoiden kanssa museot tuottavat tapahtumia mm. lapsiperheiden ja nuorten hyvinvoinnin tueksi.</p>	<p>käyttömaksut on ollut keskimääräisesti n. 77 % subventoituja. Liikuntapaikkapalveluissa on käytössä alle 20-vuotiaiden Kuopiolaisten lasten ja nuorten hyvinvointiranneke, joka mahdollistaa kattavat mahdollisuudet omaehtoiselle liikunnalle. Seurantajaksolla liikkis-ranneketta on käytetty n. 63 000 kertaa.</p> <p>Perheille tarjotaan omaehtoisia ja ohjattuja museopedagogisia sisältöjä. Museotapahtumiin on helppo tulla yksin tai yhdessä.</p>	
1.4. Laadukas varhaiskasvat us ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatukse n ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittise n ohjelman toteutuminen	<p>Kirjastopalvelut edistävät lasten ja nuorten lukemista, tiedonhankintaa ja osallistumista varhaiskasvatus- ja koulupolun aikana mediakasvatussuunnit elmien sekä kirjaston ja perusopetuksen yhteistyösuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Museoiden näyttelysisällöt tukevat koulujen opetussuunnitelmia. Museot tukevat tiedonhankintaa mm. järjestämällä näyttelyitä, tapahtumia ja asiantuntijaopastettuja retkiä.</p>	<p>Kirjastopalveluja toteutettu mm. OPS:issa olevan kirjaston ja perusopetuksen yhteistyösuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Museoiden näyttelysisällöt ja museopedagogiset palvelut tukevat koulujen opetussuunnitelmia. Museot tukevat tiedonhankintaa mm. järjestämällä näyttelyitä, tapahtumia ja asiantuntijaopastettuja retkiä.</p>	<p>Etenee suunnitell usti / Valmis</p>
1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	Tarjoamme erik äisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoimin	<p>Kulttuuritilojen kävijämäärät</p> <p>Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit</p> <p>Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten</p>	<p>Kirjastopalvelut tarjoavat maksutonta vapaa-ajan mielekästä tekemistä ja kokemista aineistojen, tilojen ja tapahtumien sekä muiden palveluiden kautta</p>	<p>Kirjastopalvelut edistävät lasten ja nuorten lukemista, tiedonhankintaa ja osallistumista varhaiskasvatus- ja koulupolun aikana mediakasvatussuunnitelmien sekä kirjaston ja perusopetuksen</p>	<p>Etenee suunnitell usti / Valmis</p>

	nasta yhdenvertaisesti	tilaisuuksien käyntikerrat	<p>kaikille yhdenvertaisesti.</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut mahdollistavat kattavasti asukkaiden omaehtoisen liikunnan harrastamisen. Liikuntapaikat ovat keskimääräisesti 77 % subventoituja.</p> <p>Museot edistävät kaupunkilaisten harrastustoimintaa ja fyysistä aktiivisuutta tuottamalla monipuolisia näyttelyitä, tapahtumia, oppimispeljä, omatoimisia ja ohjattuja julkisen taiteen kierroksia sekä asiantuntijaopastettuja retkiä.</p>	<p>yhteistyösuunnitelman mukaisesti (OPS-aineisto).</p> <p>Liikuntapaikkapalvelut on tarjonnut yhdenvertaisesti tiloja omaehtoisen liikkumisen harrastamiselle sekä alustan yhdistysten ja yhteisöjen toiminnalle.</p> <p>Museot ovat tuottaneet ja järjestäneet monipuolisia ja useita eri kohderyhmiä palvelevia ja tavoittavia näyttelyitä, tapahtumia, oppimispeljä, omatoimisia ja ohjattuja julkisen taiteen kierroksia sekä asiantuntijaopastettuja retkiä.</p>	
--	---------------------------	-------------------------------	---	--	--

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
2.4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	Edistämme monimuotoista kaupunkikulttuuria, tapahtumia ja matkailua	Tapahtumavastukset Tapahtumakävijät	<p>Kirjastopalvelut luovat monimuotoista ja elävää arkea ja kaupunkikulttuuria kaupungin eri osissa ja verkossa tilojen, tapahtumien ja muiden palveluidensa kautta. Kirjastopalvelut edistävät positiivista kaupunkikuvaa myös alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden vastuulla olevat liikuntapaikat mahdollistavat laajasti erilaisten tapahtumien järjestämisen. Kehitetään tilavarausjärjestelmää asiakaslähtöisemmäksi.</p> <p>Museot ovat aktiivisia kulttuuritoimijoita, jotka edistävät monimuotoista ja elävää kaupunkikulttuuria järjestämällä mm. korkeatasoisia, matkailijoitakin kiinnostavia näyttelyitä ja tapahtumia. Tapahtumia järjestetään myös yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.</p>	<p>Kirjastopalvelut luovat monimuotoista ja elävää arkea ja kaupunkikulttuuria kaupungin eri osissa ja verkossa tilojen, tapahtumien ja muiden palveluiden kautta. Tapahtumia järjestetään kaikille kuntalaisryhmille. Kirjastopalvelut edistävät positiivista kaupunkikuvaa myös alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden (sisäliikuntapaikat) palveluita on käyttänyt n. 717 000 kävijää. Digitaalisia ratkaisuita kehitetään jatkuvan kehittämisen periaatteen mukaan. Kokeiluun on otettu uusi tilavarausjärjestelmä, joka mahdollistaa tilojen varaamisen ja käytön sekä maksamisen omatoimisesti. Liikkuva Kuopio myyntiä, markkinointia ja viestintää on kehitetty suunnitellusti.</p> <p>Museot ovat järjestäneet ja tuottaneet kansainvälisiä, korkeatasoisia näyttelyitä (mm. Julius Caesar -kunniaa, kunniattomuuteen, Wildlife Photographer of the Year, Kannun henki), jotka ovat tavoitteidensa mukaisesti kiinnostaneet monipuolista asiakaskuntaa päiväkodeista oppilaitoksiin, kuopiolaisista perheistä matkailijoihin. Tapahtumia on järjestetty suunnitelmien mukaisesti, myös yhteistyössä muiden</p>	Etenee suunnitellusti / Valmis

				toimijoiden kanssa. Esim. Hyperhiihtolomaviikon 4.3–12.3. museotapahtumissa osallistujia oli yht. 2388, NuoriKulttuuri - festivaaleilla 26.–27.5. Kuopion museossa ja Taidemuseossa vieraili yht. 2168 asiakasta.	
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja maineutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Kirjastopalvelut lisäävät kaupungin tunnettuutta toimimalla aktiivisesti alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa.	Kirjastopalvelut lisäävät kaupungin tunnettuutta toimimalla aktiivisesti alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä yhteistyöverkostoissa. Kuopio toimii puheenjohtajana Suomen Yleisten kirjastojen neuvostossa. Kuopiossa järjestettiin kesäkuussa Itä-Suomen kirjastopäivät ja Kuopio edustaa Rotterdammassa kansainvälisessä IFLAn kirjastoseminaarissa suomalaisia alueellisen kehittämistehtävän kirjastoja posteresityksellä. Kuopio on myös mukana kansallisissa kirjastoalan hankkeissa. Liikuntapaikkapalvelut on osallistunut Sport Suomi - Kasvualusta liikunta- ja hyvinvointitoimialojen tutkimukselle, kehittämiselle ja innovaatiotoiminnalle. Hankkeessa on mukana Jyväskylän kaupunki ja Lahden kaupunki. Hankepäällikön rekrytointi on käynnistetty.	Etenee suunnitellusti / Valmis

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	<p>Kirjastopalveluissa hankinnoissa huomioidaan vastuullisuus ja esim. muovihankinnat ovat minimissään aineiston muovittamattomuuden vuoksi.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluissa hankinnat suoritetaan kilpailutetuista paikoista huomioiden ympäristövaikutukset sekä toiminnassa huomioidaan resurssiviisaus.</p> <p>Museopalveluissa hankinnat suoritetaan kilpailutetuista paikoista huomioiden ympäristövaikutukset sekä toiminnassa huomioidaan resurssiviisaus.</p>	<p>Kirjastopalveluissa hankinnoissa huomioidaan vastuullisuus ja esimerkiksi muovihankinnat ovat minimissä aineistojen muovittamattomuuden myötä. Kuopion kaupunginkirjasto lopetti aineistojen muovittamisen ensimmäisenä Suomen kirjastoista.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden hankinnat on tehty kilpailutetuista paikoista. Hankinnoissa on huomioitu ympäristövaikutukset ja resurssiviisaus.</p> <p>Museopalveluissa hankinnat suoritetaan kilpailutetuista paikoista huomioiden ympäristövaikutukset sekä toiminnassa huomioidaan resurssiviisaus.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p>
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. säännälliset ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	<p>Kirjastopalveluissa edistetään ilmastoviisautta etenemällä kirjaston ilmastosuunnitelman mukaisesti. Tilojen käyttöä on tehostettu mm. omatoimiratkaisujen ja yhteiskäytön myötä, aineistokuljetuksia vähennetty kelluvan kokoelman myötä, viisasta liikkumista edistetty etätöiden ja kirjastofillarin avulla sekä aineistojen muovittamattomuus on otettu käyttöön nelisen vuotta sitten onnistuneesti ensimmäisenä Suomessa. Kuntalaisten ympäristötietoutta</p>	<p>Kirjastopalveluissa edistetään ilmastoviisautta etenemällä kirjaston ilmastosuunnitelman mukaisesti. Tilojen käyttöä on tehostettu mm. omatoimiratkaisujen ja yhteiskäytön myötä, aineistokuljetuksia on vähennetty kelluvan kokoelman myötä, viisasta liikkumista on edistetty etätöiden ja kirjastofillarin avulla sekä aineistojen muovittamattomuus on otettu käyttöön nelisen vuotta sitten ensimmäisenä Suomessa. Kuntalaisten ympäristötietoisuutta lisätään</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p>

			<p>lisätään ympäristötietoisuushyllyn ja luontokirjalukupiirin avulla. Kirjastoautopalveluja kehitetään resurssiviisaasti erillisessä hankkeessa.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluissa hankinnat suoritetaan kilpailutetuista paikoista huomioiden ympäristövaikutukset sekä toiminnassa huomioidaan resurssiviisaus.</p> <p>Museopalveluissa hankinnat suoritetaan kilpailutetuista paikoista ympäristövaikutukset huomioiden. Kuntalaisten ympäristötietoutta lisätään ympäristökasvatuksen keinoin ja mm. kirjaston kanssa yhteistyössä järjestetyn luontokirjalukupiirin avulla.</p>	<p>ympäristötietoisuushyllyn ja luontokirjalukupiirin avulla. Kirjastoautopalveluja suunnitellaan resurssiviisaammiksi ja nojataan tässä erilliseen kirjaston vetämään AVIn rahoittamaan hankkeeseen, jonka raportti valmistuu kesäkuussa 2023. Kuopion kaupunginkirjasto on mukana valtakunnallisessa hankkeessa, jossa mm. mitataan kirjaston hiiljalanjälkeä syksyn 2023 aikana.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden hankinnat on tehty kilpailutetuista paikoista. Hankinnoissa on huomioitu ympäristövaikutukset ja resurssiviisaus.</p> <p>Museopalveluissa on laadittu ilmastosuunnitelma, osana Kuopion kaupungin ilmasto-ohjelmaa. Siinä huomioidaan erityisesti työyhteisön sisäisiin että yleisöpalveluihin kohdistuvia käytännön toimenpiteitä. Yleisölle järjestetään säännöllisesti tapahtumia kestävän kehityksen teemoista, kuten Kantin kestävä keskiviikko -tapahtumat, joissa korjataan ja tuunataan vanhojen esineitä tai keskustellaan arjen ilmastoteoista kotona. Luontoretket kohentavat osallistujien hyvinvointia ja lisäävät yleisön ympäristötietoisuutta.</p>	
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus			Ei tietoa

	ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Ruokahävikin määrä (kg)			
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m ³) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)	Liikuntapaikkapalveluissa huomioidaan sähkön- ja lämmönkulutus yhteistyössä tilapalveluiden kanssa.	Liikuntapaikkapalveluiden hallinnoimissa tiloissa on optimoitu sähkön ja lämmön kulutus yhteistyössä tilapalveluiden kanssa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Kirjastopalveluja kehitetään ja muotoillaan yhteistyössä asiakkaiden ja muiden toimijoiden kanssa. Kirjastopalveluissa on otettu käyttöön monikanavainen asiakaspalvelu ja myös palautteita kerätään monikanavaisesti huomioiden eri asiakasryhmien tarpeet ja mahdollisuudet (fyysinen asiointi, verkkosoiointi, sähköposti, puhelin ja chat). Liikuntapaikkapalveluiden palvelut tuotetaan ja muotoillaan laadukkaasti, asukkaat ja yhteistyökumppanit osallistaen. Palveluiden tuottamisessa huomioidaan saatu data, jonka pohjalta palveluja kehitetään. Museopalveluissa kehitetään digitaalisia palveluita, mm. verkkokauppaa sekä kokoelmien digitaalista saatavuutta.	Kirjastopalveluja kehitetään ja muotoillaan yhteistyössä asiakkaiden ja muiden toimijoiden kanssa. Osana mediakasvatussuunnitelmaa toteutettiin arviointi, jossa asiakkaat arvioivat vähintään yhden tapahtuman jokaisesta kirjaston toimipisteestä. Asiakkaille järjestettiin myös tilaisuus, jossa keskusteltiin siitä, millaisia tapahtumia kirjastossa pitäisi olla. Kirjastopalvelussa on käytössä monikanavainen asiakaspalvelu ja myös palautetta kerätään monikanavaisesti. Liikuntapaikkapalveluiden investointihankkeissa ja palvelujen muotoilussa on osallistettu asukkaita ja yhteistyökumppaneita laajasti. Liikuntapaikkapalveluilla on käytössä sähköinen palautekanava ja sitä on seurattu aktiivisesti ja toimintoja on kehitetty saadun tiedon pohjalta. Museopalveluissa on kehitetty mm. verkkokauppaa sekä kokoelmien ja kokoelmatietojen digitaalista saatavuutta.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Kirjastopalvelut osallistaa ja luo osallisuutta. Kirjastopalveluissa toimitaan yhteistyössä muiden toimijoiden ja asiakasryhmien kanssa ja kirjaston verkostoihin kutsutaan myös asiakasryhmien	Kirjastopalvelut osallistaa ja luo osallisuutta. Kirjastopalveluissa toimitaan yhteistyössä muiden toimijoiden ja asiakasryhmien kanssa. Kirjasto on luonut strategisesti tärkeitä teemoista verkostot ja	Etenee suunnitellusti / Valmis

			<p>edustajia. Lautakuntaesittelyjä varten tehdään vaikutusten arviointi.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden palvelut tuotetaan laadukkaasti, asukkaat ja yhteistyökumppanit osallistaen. Lautakuntaesittelyjä varten tehdään vaikutusten arviointi.</p> <p>Museopalvelut tuotetaan avoimesti ja laadukkaasti, tarvittaessa asukkaat ja yhteistyökumppanit osallistaen. Lautakuntaesittelyjä varten tehdään vaikutusten arviointi.</p>	<p>jokainen kirjastolainen työskentelee jossakin verkostossa. Kirjaston verkostoihin on kutsuttu myös yhteistyökumppaneiden ja asiakasryhmien edustajia.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden investointihankkeissa ja palvelujen muotoilussa on osallistettu asukkaita ja yhteistyökumppaneita laajasti. Liikuntapaikkapalveluilla on käytössä sähköinen palautekanava ja sitä on seurattu aktiivisesti ja toimintoja on kehitetty saadun tiedon pohjalta. Lautakunnan esityksissä on huomioitu vaikutusten arvioinnit.</p> <p>Museopalvelut tuotetaan avoimesti ja laadukkaasti, asukkaiden ja yhteistyökumppaneiden osallisuutta hyödyntäen (esim. Kuopion museon peruskorjaus ja perusnäyttelyuudistus).</p>	
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä	<p>Kirjastopalveluissa toteutetaan kaupungin ohjeiden mukaista arviointia päätöksenteossa.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluissa toteutetaan kaupungin ohjeiden mukaista arviointia päätöksenteossa.</p> <p>Museopalveluissa toteutetaan kaupungin ohjeiden mukaista arviointia päätöksenteossa.</p>	<p>Kirjastopalveluissa toteutetaan kaupungin ohjeisen mukaista arviointia päätöksenteossa. Myös lasten palautteita kerätään aktiivisesti.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluissa toteutetaan kaupungin ohjeisen mukaista arviointia päätöksenteossa. Myös lasten palautteita kerätään aktiivisesti.</p> <p>Museopalveluissa toteutetaan kaupungin ohjeiden mukaista arviointia päätöksenteossa. Lasten ja nuorten palautteita kerätään ja hyödynnetään</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p></p>

				palveluiden kehittämisessä.	
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoisuusmaa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Kirjastopalveluissa rekrytointiprosesseissa ja muussa toiminnassa huolehditaan myös hyvästä työnantajakuvasta. Liikuntapaikkapalveluiden rekrytointiprosesseissa ja muussa toiminnassa huolehditaan myös hyvästä työnantajakuvasta. Museoiden rekrytointiprosesseissa ja muussa toiminnassa huolehditaan myös hyvästä työnantajakuvasta.	Kirjastopalveluissa rekrytointiprosesseissa ja muussa toiminnassa on huolehdittu myös hyvästä työnantajakuvasta. Kesätyöntekijöille järjestettiin yhteinen perehdytyspäivä, jonka jälkeen perehdytystä jatketaan toimipisteissä. Liikuntapaikkapalveluiden rekrytointiprosesseissa ja muussa toiminnassa on huomioitu hyvä työnantajakuva. Museoiden rekrytointiprosesseissa ja muussa toiminnassa on huolehdittu hyvästä työnantajakuvasta.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Kirjastopalveluissa varmistetaan toimivat rakenteet laadukkaalle päätöksenteolle, johtamiselle sekä kannustavalle ja hyvälle ilmapiirille. Liikuntapaikkapalveluiden toiminta pohjautuu hyväksytyyn strategiaan, joka antaa pohjan laadukkaalle päätöksenteolle, johtamiselle sekä "lupa tehdä toisin" ilmapiirille. Museoiden palvelutarjonta perustuu hyväksytyyn strategiaan, joka antaa pohjan laadukkaalle päätöksenteolle, johtamiselle sekä myös <i>lupa tehdä toisin</i> -ilmapiirille.	Kirjastopalveluissa on varmistettu toimivat rakenteet laadukkaalle päätöksenteolle, johtamiselle sekä kannustavalle ilmapiirille. Työhyvinvointisuunnitelmat tehdään työhyvinvointikyselyn pohjalta yhdessä henkilöstön kanssa toimipisteittäin ja koko kirjaston laajuudelta. Museoiden palvelutarjonta perustuu hyväksytyyn strategiaan, joka antaa pohjan laadukkaalle päätöksenteolle, johtamiselle sekä myös lupa tehdä toisin -ilmapiirille. Museoiden viime vuosien suuret ja aikaa vievät palvelu- ja toimitilamuutokset on huomioitu ja huomioidaan edelleen museopalveluiden johtamisessa, sisäisen yhteistyön ja palveluiden jatkokehittämisessä.	Etenee suunnitellusti / Valmis

				Liikuntapaikkapalveluiden palvelutarjonnan perustuu hyväksytyyn strategiaan, joka antaa pohjan laadukkaalle päätöksenteolle, johtamiselle sekä lupa tehdä toisin ilmapiirille.	
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	<p>Kirjastopalveluissa läsnä olevaa ja vuorovaikutuksellista esimiestyötä tuetaan ja esihenkilöiden osaamista kehitetään koulutuksin. Tavoitteena on, että jokainen esihenkilö suorittaa johtamisen erikoisammattitutkinnon tai lähiesimiestyön ammattitutkinnon.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden esihenkilöille mahdollistetaan ammatillista koulutusta osaamisen kehittämiseksi.</p> <p>Museokeskuksessa esihenkilöille on mahdollistettu ammatillista koulutusta osaamisen kehittämiseksi.</p>	<p>Kirjastopalveluissa läsnä olevaa ja vuorovaikutuksellista esimiestyötä on tuettu hankkimalla esihenkilöille tähän liittyvää valmennuksellista ryhmätyönohjausta. Esihenkilöiden osaamista tuetaan myös koulutuksin. Jokainen kirjaston esihenkilö on suorittanut esihenkilökoulutuksen.</p> <p>Museokeskuksessa esihenkilöille on mahdollistettu ammatillista koulutusta johtamis- ja esimiestaitojen ja osaamisen kehittämiseksi.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden esihenkilöille on mahdollistettu ammatillista koulutusta johtamis- ja esimiestaitojen ja osaamisen kehittämiseksi.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p>✓</p>
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto	<p>Kirjastopalveluissa henkilöstön osaamista kehitetään ja osaamistarpeita kartoitetaan. Koulutuspäivien määriä ja jakautumista seurataan. Kirjaston alueellisessa kehittämistehtävässä kartoitetaan kirjastojen työntekijöiden osaamistarpeita ja kehitetään osaamista koko Etelä- ja Pohjois-Savon laajuisesti. Urakehitystä tuetaan avaamalla tehtävät</p>	<p>Kirjastopalveluissa henkilöstön osaamistarpeita kartoitettu sekä kehityskeskusteluissa että osana alueellista kehittämistehtävää. Osaamista on kehitetty alueellisen kehittämistehtävän järjestämin koulutuksin sekä hyödyntäen AVI:n ja kaupungin henkilöstökoulutuksia. Koulutuspäivien määrää ja jakautumista seurataan. Urakehitystä tuetaan avaamalla</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p>✓</p>

			<p>ensin sisäiseen täyttöön ennen julkista täyttöä.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden henkilöstölle mahdollistetaan ammatillista koulutusta osaamisen kehittämiseksi. Liikuntapaikkapalveluilla tehdään työhyvinvointisuunnitelma, jonka mukaisesti osaamista kehitetään ja seurataan.</p> <p>Museokeskuksessa henkilöstön osaamista kehitetään ja osaamistarpeita kartoitetaan. Koulutusta järjestetään kaikille ammattiryhmille tarpeen ja koulutustarjonnan mukaan. Henkilöstön urakehitystä tuetaan avaamalla tehtävät ensin sisäiseen täyttöön ennen julkista täyttöä.</p>	<p>tehtävät ensin sisäiseen täyttöön.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden henkilöstön osaamistarpeita kartoitetaan mm. kehityskeskusteluissa, tavoitteena ammattitaidon ylläpito ja kehittäminen. Tarjolla olevia eri ammattiryhmien koulutuksia on hyödynnetty tarjonnan mukaan mahdollisimman monipuolisesti. Henkilöstön urakehitystä on tuettu avaamalla haettavana olevat tehtävät ensin sisäiseen täyttöön.</p> <p>Museokeskuksessa henkilöstön osaamistarpeita kartoitetaan mm. kehityskeskusteluissa, tavoitteena ammattitaidon ylläpito ja kehittäminen. Tarjolla olevia eri ammattiryhmien koulutuksia on hyödynnetty tarjonnan mukaan mahdollisimman monipuolisesti. Henkilöstön urakehitystä on tuettu avaamalla haettavana olevat tehtävät ensin sisäiseen täyttöön.</p>	
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely	<p>Kirjastopalveluissa tehdään yhteinen työhyvinvointisuunnitelma ja yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat vuosittain ja edetään niiden mukaisesti. Läsnä olevaa ja vuorovaikutuksellista esihenkilötyötä tuetaan mm. koulutuksin.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluilla tehdään työhyvinvointisuunnitelma, jonka mukaisesti</p>	<p>Kirjastopalveluissa on tehty työhyvinvointikyselyn pohjalta kirjaston yhteinen ja toimipistekohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat. Nämä sisältävät yksikkökohtaisia ja koko kirjaston laajuisia toimenpiteitä työhyvinvoinnin parantamiseksi. On tunnistettu myös yksikkökohtaisia työhyvinvoinnillisia tarpeita, joiden tueksi on</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p>

			<p>osaamista kehitetään ja seurataan.</p> <p>Museokeskuksessa tehdään vuosittainen työhyvinvointisuunnitelma, jonka mukaisesti työhyvinvointia ja osaamista kehitetään ja seurataan. Työhyvinvointiin liittyvät asiat käydään läpi myös kehityskeskusteluissa.</p>	<p>ostettu valmennuksellista työnohjausta.</p> <p>Museokeskuksessa tehdään vuosittainen työhyvinvointisuunnitelma, jonka mukaisesti työhyvinvointia ja osaamista kehitetään ja seurataan. Työhyvinvointiin liittyvät asiat käydään läpi viikko- tai kuukausi palaverissa, työpaikkakokouksissa, kehityskeskusteluissa sekä museokeskuksen yhteistyötiimin kokouksissa (2-3 krt/vuosi) ja johtotiimin kokouksissa (1-2 krt/kk).</p> <p>Liikuntapaikkapalveluissa on tehty työhyvinvointisuunnitelma ja osallistuttu työhyvinvointikyselyyn. Työhyvinvointia ja osaamista kehitetään ja seurataan työhyvinvointisuunnitelman mukaisesti.</p>	
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumia.	<p>Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä</p> <p>Etätöitä tehneet henkilöt ja etätöypäivät</p>	<p>Kirjastopalveluissa on otettu käyttöön strategisesti tärkeiden tavoitteiden toteuttamiseksi verkostoja. Jokainen työntekijä kuuluu ainakin yhteen verkostoon ja kehittää siinä työtä. Kirjastopalveluissa on jokaisella yksiköllä säännölliset oman yksikön kokoukset, koko kirjaston kokoukset, työnjohtajien kokoukset ja kirjaston johtoryhmän kokoukset. Kirjastopalveluissa haetaan balanssia lähijä etätöiden tekemiseen työhyvinvoinnilliset näkökulmat ja työn sujavuus huomioiden.</p>	<p>Kirjastopalveluissa on otettu strategisesti tärkeiden tavoitteiden toteuttamiseksi verkostoja. Jokainen työntekijä kuuluu ainakin yhteen verkostoon ja kehittää siinä työtä. Kirjastopalveluissa on kehitetty kokouskäytäntöjä sekä yksikkökohtaisten että koko kirjaston ja esihenkilöiden yhteisten kokousten osalta. Tavoitteena on entistä avoimempi keskustelukulttuuri, keskustelun ja osallistumisen lisääminen. Kirjastopalveluissa haetaan balanssia lähijä etätöiden tekemiseen työhyvinvoinnilliset</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p></p>

			<p>Liikuntapaikkapalveluiden toiminta pohjautuu hyväksytyyn strategiaan, joka antaa pohjan laadukkaalle päätöksenteolle, johtamiselle sekä "lupa tehdä toisin" ilmapiirille.</p> <p>Museokeskuksessa kannustetaan henkilöstöä oman tehtävän ja työyhteisön kehittämiseen.</p>	<p>näkökulmat ja työn sujuvuus huomioiden.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden toiminta on pohjautunut hyväksytyyn strategiaan ja toiminnassa on huomioitu "lupa tehdä toisin" toimintatapaa. Esihenkilöitä ja henkilöstöä on kannustettu toimimaan toimintatavan mukaisesti.</p> <p>Museokeskuksessa kannustetaan henkilöstöä oman tehtävän ja työyhteisön kehittämiseen. Etätömahdollisuuksia on hyödynnetty tehtävästä ja työtilanteesta riippuen, kaupungin ohjeiden mukaisesti.</p>	
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulo-rahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	<p>Vuosikate % poistoista</p> <p>Investointien tulo-rahoitus %</p> <p>Lainamäärä € / asukas</p>	<p>Kirjastopalvelut ovat peruspalvelu, joissa tulot ovat asiakkaiden käyttäytymistä ohjaavia sanktiomaksuja. Kirjastopalvelut järjestetään ja palveluita kehitetään talousraamin puitteissa.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden käyttömaksut ovat keskimääräisesti 77 % subventoituja. Liikuntapaikkapalveluiden vastuulla olevat toiminnot järjestetään ja kehitetään talousraamin puitteissa.</p> <p>Museopalveluissa talous ja tulot perustuvat pääosin pääsylippujen myyntiin (ja toisaalta kaupungin, museoiden palveluita vastaan, saamiin valtionosuuksiin). Näyttelytuotannoissa hyödynnetään näyttelykohtaista tavoitebudjettointia</p>	<p>Kirjastopalvelut ovat peruspalvelu, joissa tulot ovat enimmäkseen asiakkaiden käyttäytymistä ohjaavia sanktiomaksuja. Kirjastopalvelut järjestetään ja palveluita kehitetään talousraamin puitteissa. Kirjasto näyttäisi saavuttavan tulotavoitteen, joka sille on asetettu.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden tulot perustuvat asiakasmaksuihin. Palvelut on ollut keskimäärin 77 % subventoituja.</p> <p>Museopalveluissa tulot perustuvat pääosin pääsylippujen myyntiin (ja toisaalta museoiden rahoituspohjana on myös kaupungin, museoiden paikallisia ja alueellisia palveluita vastaan, saamat henkilötyövuosiin perustuvat</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p></p>

			(pääsylipputulotavoitetta nostetaan, jos tarjolla on suurta yleisöä kiinnostava näyttely).	valtionosuudet). Pienempi osa tuloista saadaan asiantuntijapalveluista, vuokratuloina (Kahvila Kanti), museokauppamyynnistä sekä muusta palvelumyynnistä. Näyttelytuotannoissa on hyödynnetty näyttelykohtaista tavoitebudjetoitua. Pääsylipputulotavoitetta voidaan nostaa, jos esim. tarjolla on realistiseen etukäteisarvioon perustuen suurta yleisöä kiinnostava näyttely/näyttelyitä).	
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestokyvyn mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	<p>Kirjastopalveluiden palveluverkostoa ja kirjastoautopysäkkien sijoittumista tarkastellaan tarvittaessa toimintaympäristön muuttuessa.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden palveluverkoston mitoitetaan asiakastarpeen mukaisesti.</p> <p>Museopalveluiden palveluverkosto on mitoitettu museon tehtävien ja asiakastarpeen mukaiseksi. Toimipisteitä tarkastellaan tarvittaessa toimintaympäristön muuttuessa.</p>	<p>Kirjastopalveluiden palveluverkostoa tarkastellaan tarvittaessa toimintaympäristön muuttuessa. Kirjastoautopysäkkien sijoittumista tarkastellaan vuosittain ja kerätään asiakkailta aktiivisesti palautetta niistä.</p> <p>Liikuntapaikkapalveluiden palveluverkosto on mitoitettu tehtävien, asiakastarpeen ja talouden kestokyvyn mukaisesti.</p> <p>Museopalveluiden toimitilat ja palveluverkosto on mitoitettu museoiden tehtävien ja asiakastarpeen mukaiseksi. Toimipisteitä tarkastellaan tarvittaessa toimintaympäristön muuttuessa.</p>	Etenee suunnitellusti / Valmis

Tunnusluvut

Vaikuttavuusmittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	Tavoite 2023	31.3.2023	30.6.2023
Kirjastopalvelujen lainat/asukasmäärä (kpl) ★	16,8	16,2	17,6	4,4	8,2
Alle 20-vuotiaiden asiakaskäyntien määrä Kuntolaakson uimahallipalveluissa (kpl) ★	107 199	126 523	105 000	39 338	65 759

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	Tavoite 2023	31.3.2023	30.6.2023
---------	---------	---------	--------------	-----------	-----------

Kirjastopalvelut

Mittari	TP 2021	TP 2022	Tavoite 2023	31.3.2023	30.6.2023
Fyysiset kirjastokäynnit (kpl)	986 922	1 157 783	1 300 000	190 378	647 174
Verkkoasiointikäynnit verkkokirjastossa (kpl)	1 092 212	1 204 902	1 200 000	215 223	628 069
Lainojen kokonaismäärä (kpl)	2 083 551	2 071 436	2 200 000	559 558	1 052 193
Nettokustannukset/laina (€)	2,8	3,0	3,0	2,5	2,9
Kirjaston aukiolotunnit	43 682	46 775	47 000	11 081	22 570
Kirjaston tilojen määrä (m ²)	10 126	10 024	10 024	10 024	10 024

Museopalvelut

Mittari	TP 2021	TP 2022	Tavoite 2023	31.3.2023	30.6.2023
Näyttelykäynnit museokohteissa (kpl)	60 863	132 069	116 000	36 582	63 393
Museokohteiden aukiolotunnit	5 134	5 907	6 178	1 510	2 988
Järjestetty kokoelma-aineisto (kpl)	2 027 473	2 031 777	2 050 019	2 050 019	2 040 457
Nettokustannus €/asukas (€)	37,55	38,1	48,1	8,3	20,62
Museoiden tilojen määrä (m ²)	11 509	11 509	13 561	13 561	13 561

Liikuntapaikkapalvelut

Mittari	TP 2021	TP 2022	Tavoite 2023	31.3.2023	30.6.2023
Liikuntapaikkojen käyntikerrat (kpl)	1 213 691	1 440 726	1 500 000	442 381	806 750
Liikuntapaikkojen tilojen määrä (m ²)	69 325	69 305	69 435	69 435	69 435

Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Janne Hentusen katsaus ajalta 1.1. –30.6.2023

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Kansalaisopiston kurssitulokertymä kevätlukukauden osalta on hiukan parempi verrattuna edelliseen vuoteen. Koko vuoden tulotavoitteeseen nähden ei kuitenkaan vielä riittävä. Riskinä myyntituottojen osalta sopimuskuntien heikosti toteutuvat valtionosuustuntimäärät.

Kansalaisopiston tilakustannukset tulevat olemaan talousarviota suuremmat.

Kansalaistoiminnan palveluissa ei olennaista poikkeamaa. Ryhmäliikunnan ja elokuvatoiminnan tulotavoitteisiin ei alkuvuoden osalta päästä, mikä odotettavissakin liikuntaryhmien osalta. Elokuvatoiminta vilkastuu syksyn aika ja tavoite saavutettaneen, mikäli kiinteistön remontti ei estä toimintaa.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Elinkustannusten nousun myötä harrastamiseen sijoitettavat varat ovat osalla kuntalaisista pienentyneet (kansalaisopisto)

Kino Kuvakukon toimintatuotot ovat syksyn osalta kysymysmerkki kiinteistökaupan vuoksi. Kiinteistön uusi omistaja laittanee tilat remonttiin syksyn aikana, mikä aiheuttaa riskin Kuvakukon toiminnalle. Muilta osin strategisten tavoitteiden osalta ei näkyvissä riskejä. Etenee hyvin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Hyvinvointialueiden valmistelu ja kaupungin strategia hyvinvointialueen kumppanina.

- Olemme aktiivisina yhdyspintojen rakentamisessa niiltä osin, kuin hyvinvointialueella on valmiutta valmistella yhdyspintoja kumppaninamme.

2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot.

- etätyöskentelyä on jatkettu ja kehitetty ja haettu balanssia (hybridityö) etätyön ja lähityön välillä.
- työhyvinvoinnin kehittämistä jatketaan ja sairauspoissaoloja seurataan. Korona vaikuttaa edelleen erityisesti asiakaspalveluhenkilöstön poissaoloihin.
- Työyhteisöön kiinnittyminen monipaikkatyössä huomioitava erityisesti uusien työntekijöiden kohdalla.
- Monipaikkatyö koettu työntekijöiden hyvinvointia tukevaksi ratkaisuksi. Yhteydenpidon ja läsnäolotapaamisten merkitys huomioitava.

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen käyttöönotto ja henkilöstön koulutus osaamisen vahvistamiseksi.

- ohjeistus on otettu käyttöön
- henkilöstö osallistuu aktiivisesti koulutuksiin

Kansalaistoiminnan palvelut	2021	TP2022	TA+TAMU 2023	Ennuste	Muutos	TP 22/ Enn
Myyntituotot	25 072	774			0	-100 %
Maksutuotot	98 498	152 524	181 000	181 000	0	19 %
Tuet ja avustukset	109 578	135 194	55 000	55 000	0	-59 %
Vuokratuotot	5 911	9 985			0	-100 %
Muut toimintatuotot	14 098	55 580	6 000	6 000	0	-89 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	253 157	354 056	242 000	242 000	0	-32 %
Henkilöstökulut	-1 144 621	-1 314 318	-1 445 900	-1 445 900	0	10 %
Palvelujen ostot	-19 885	-478 296	-512 000	-512 000	0	7 %
Tarvikkeet	-333 675	-51 881	-58 000	-58 000	0	12 %
Avustukset	-3 953 031	-3 966 951	-4 039 000	-4 039 000	0	2 %
Vuokrat	-38 814	-502 474	-506 000	-506 000	0	1 %
Muut toimintakulut	-542 145	-21 769	-21 000	-21 000	0	-4 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-6 032 172	-6 335 690	-6 581 900	-6 581 900	0	4 %
TOIMINTAKATE	-5 779 015	-5 981 634	-6 339 900	-6 339 900	0	6 %

Kansalaisopisto	2021	TP2022	TA+TAMU 2023	Ennuste	Muutos	TP 22/ Enn
Myyntituotot	1 664 388	708 590	788 000	788 000	0	11 %
Maksutuotot	7 581	1 060 902	1 210 000	1 150 000	-60 000	8 %
Tuet ja avustukset	233 168	112 373	13 000	13 000	0	-88 %
Vuokratuotot	62 438	33 025	67 000	67 000	0	103 %
Muut toimintatuotot	30 247	21 434			0	-100 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	1 997 821	1 936 324	2 078 000	2 018 000	-60 000	4 %
Henkilöstökulut	-3 649 304	-3 636 412	-3 861 700	-3 861 700	0	6 %
Palvelujen ostot	-288 211	-333 321	-299 000	-299 000	0	-10 %
Tarvikkeet	-113 651	-110 671	-122 000	-122 000	0	10 %
Avustukset	-58 273	-56 698	-72 000	-72 000	0	27 %
Vuokrat	-1 080 607	-1 091 946	-1 136 000	-1 136 000	0	4 %
Muut toimintakulut	-21 757	-21 296	-23 000	-43 000	-20 000	102 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-5 211 802	-5 250 344	-5 513 700	-5 533 700	-20 000	5 %
TOIMINTAKATE	-3 213 981	-3 314 019	-3 435 700	-3 515 700	-80 000	6 %

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia		<p>Kansalaisopiston viestinnän kehittäminen kansainvälisyystarpeen mukaiseksi ja selkokieliseksi. Kansalaisten digitasa-arvoa ja osallistumismahdollisuuksia kehitetään monimuotoisilla matalan kynnyksen kursseilla. Asiakkaiden toiveita ja palautteita seurataan aktiivisesti ja toteutetaan resurssien puitteissa.</p> <p>Kansalaistoiminnan palveluissa kehitämme digitaalisia osallistumisen mahdollisuuksia ja siihen liittyvää viestintää. Otamme asukkaat mukaan palvelujen kehittämiseen. Jalkaudumme kentälle (niin ulko- kuin sisätilat) edistääksemme laajasti osallisuutta. Koordinoimme Kuopion kehittämistä Unicefin lapsiystävällinen kunta -toimintamallin mukaisesti.</p>	<p>Lake-hankkeen myötä otettiin kansalaisopistossa käyttöön uusia opintoneuvontaa ja asiakaspalvelua helpottavia toimintoja (mm. Tussitaikurit-video). Uuden kauden suunnittelussa monimuotoista opetusta on kehitetty edelleen ja asiakaspalautteet on huomioitu mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>Kansalaistoiminnan palveluissa rakennettu kaupungin uusien verkkosivujen kokonaisuutta palvelumuotoilun keinoin, pyrkien madaltamaan osallistumisen kynnystä. Lähiöohjelman ja asukastoiminnan merkeissä jalkauduttu asukkaiden pariin lähiöissä, osallistaen asukkaita kehittämiseen. Järjestetty avoimia Hyvinvoinnin päiväkahvit - Teams tapaamisia, joihin myös asukkaat voivat osallistua. Unicef Lapsiystävällinen kunta kandidaattina olemme osallistaneet lapsia ja nuoria kehittämiseen. Asukastoiminnan viestintää ja verkostotoimintaa kehitetty vahvasti asukasosallisuuden vahvistamiseksi. Järjestöjä kutsuttu koolle yhteiseen kehittämiseen (mm. Liikkuva Kuopio ja</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p></p>

				KulttuuriKuopio -ohjelmat)	
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Parannamme arjen turvallisuutta ja ympäristön esteettömyyttä	Katuturvallisuusindeksi Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä	Kansalaistoiminnan palveluissa tuemme ikääntyneiden fyysistä ja psyykkistä toimintakykyä liikkumista, osallisuutta ja aktiivisuutta edistämällä. Ehkäisemme kiusaamista kouluilla draamakasvatuksen keinoin ja viestimme vuorovaikutustaitojen merkityksestä syrjäytymisen ja yksinäisyyden ehkäisyssä.	Kansalaistoiminnan palveluissa edistetty kaatumisen ehkäisyä verkostoyhteistyön ja ikääntyneiden toimintakyvyn tuen ja yksinäisyyden ehkäisyn toimenpiteiden avulla. Ehkäisevä päihdetyö (ept) aktiivisesti edistämässä arjen turvallisuutta yhteistyössä poliisin, järjestöjen ja koulujen kanssa. Kuopio aktiivisesti mukana valtakunnallisessa eptytyössä. Hyvinvointiseminaari järjestettiin teemalla monikulttuurisuus ja kotoutuminen ja koordinoitiin poikkisektorista ukrainalaiset Kuopiossa - yhteistyöryhmää (valtio, Kuopio, srk:t, järjestöt). Vahvistettu draamakasvatuksessa seksuaalikasvatuksen osaamista seksuaalisen häirinnän lisääntyneen nuorten raportoimana merkittävästi.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Kansalaisopiston toiminta on lähtökohtaisesti aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä lisäävää. Kurssisisällöissä huomioidaan erityisesti ihmisen luontosuhteen merkitys ja sen monet mahdollisuudet. Kansalaistoiminnan palvelut edistävät laajalaisesti kansalaistoimintaa niin järjestö-, kulttuuri-, liikunta- ja vapaaehtoistyötä ja asukastoimintaa tukemalla, toteuttamalla ja kehittämällä. Kytämme luontoympäristöä entistä vahvemmin palvelujemme	Kevätkaudella kansalaisopistossa toteutettiin ja suunniteltiin useita luontosuhdetta vahvistavia kursseja. Seuraavien lukuvuosien teemaksi valittiin "Uteliäsi mieli, iloa hyvän olon huomiseen". Aktiivista kansalaisuutta tuetaan tulevaisuusorientoituneella teemalla. Kansalaistoiminnan palvelujen liikunnanohjaajat osallistuivat yhdessä muiden kaupungin toimijoiden kanssa	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

			toimintaympäristöksi ja edistämme mm. viestinnän keinoin ja henkilöstön luontoliikuntaosaamista kasvattamalla.	Sakkyn kanssa kehittämääme luontoliikuntaosaaja-täydennyskoulutukseen (1 v). Tuloksena uusia luonnon saavutettavuutta lisääviä palveluja ja tiivistynyt yhteistyö kaupungin toimijoiden kanssa luontoliikkumisen edistämiseksi eri palveluissa. Asukastoimintaa kehitetty vahvasti mm. alueellisia verkostoja luomalla ja aktivoimalla. Toteutettu yksinäisyyden ehkäisy-viestintäkampanjaa. Uudistettu entinen Alavan palvelutalo varustelultaan ja ulkoasultaan toimijoita ja asukkaita houkuttelevaksi ja yhteisöllisyyttä palvelevaksi Alavataloksi. Liikunta- ja kulttuuripalveluissa suunnattu toimintaa uusia asiakkaita tavoittavammaksi.	
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Toteutetaan poikkihallinnollista Liikkuva Kuopio -ohjelmaa kuopiolaisten liikkumisen edistämisen tavoitteen mukaisesti. Kansalaisopisto aktivoi liikkumaan kaiken ikäisiä kuntalaisia. Tavoitteena on tarjota liikunnan iloa ja hyötyä läpi elämän. Kansalaistoiminnan palveluissa kehitämme Liikkuva Kuopio - verkkosivustoa ja liikuntaviestintää tukemaan asukkaiden liikunnallista elämäntapaa ja elintapamuutosta. Koordinoimme laajoja liikkumisen edistämisen seura- ja vapaaehtoisverkostoja ja kehitämme liikunnan	Kansalaisopistossa liikunnan kurssitarjonta on laaja ja monipuolinen, toteuttaa omalta osaltaan Liikkuva Kuopio -ohjelmaa. Kansalaistoiminnan palvelut vastasivat Liikkuva Kuopio -ohjelmatyön koordinoinnista ja poikkihallinnollisen liikkumisen edistämisen yhteistyön tiivistämisestä. Aktiivisesti mukana valtakunnallisessa liikuntakehittämisessä mm. yhdyspintatyön osalta. Lisätty pop up -tyyppistä matalan kynnyksen liikuntaa. Kehitetty Liikkuva	Etenee suunnitellusti / Valmistu

			edistämisen toimintamalleja yhä vaikuttavammiksi. Edistämme niin omatoimista kuin ohjattua liikkumista kaikissa ikäryhmissä erilaisissa liikkumisympäristöissä erityisryhmät huomioiden.	Kuopio - verkkosivusisältöjä aiempaa kattavammaksi. Mahdollistettu ja tuettu noin 140 vapaaehtoisen ikääntyneen vertaisohjaajatoiminta a. Asukastoiminnassa lisätty kävelyryhmiin aktiivointia.	
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö	Kansalaistoiminnan palveluiden ehkäisevässä päihdetyössä tuetaan päihde- ja pelikasvatuksen toteutumista systemaattisesti. Tehostetaan viestintää ja kokemusasiantuntijuutta hyödyntäen esim. sosiaalista markkinointia ja palvelumuotoilua päihdeettömyyttä/kohtuukäyttöä tukevan kulttuurin rakentamiseksi kaikissa ikäryhmissä. Toteutetaan jalkautuvaa työtä yhdessä eri toimijoiden kanssa riskiajankohtina. Tehdään tiivistä monitoimijaista yhteistyötä päihteidenkäytön ehkäisemiseksi.	Kansalaistoiminnan palveluissa toteutettu juhlapyhiin ajoitettua Lapsi lasin takana -viestintäkampanjaa kumppaneiden kanssa. Yksikön ehkäisevä päihdetyö valtakunnallisessa ja alueellisessa yhteistyössä aktiivinen toimija ja kehittäjä. Asukastoiminnassa, kulttuuri- ja liikuntapalveluissa tarjotaan päihdeettömiä arjen mahdollisuuksia ja tuetaan siten päihdeettömyyttä.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Kansalaisopiston toimintaan osallistuneiden kokemus on, että hyvinvointi ja mielenterveys lisääntyy kursseille osallistuttaessa. Kansalaistoiminnan palvelut edistävät laajalaisesti kaikissa palveluissaan (kulttuuri, liikunta, osallisuus, yhteisöllisyys, ehkäisevä päihdetyö) asukkaiden mielen hyvinvointia ja mielenterveyttä.	Kansalaisopistossa kerätty asiakaspalaute on asetetun tavoitteen mukainen. Kansalaistoiminnan palvelut ovat järjestäneet kulttuuri- ja liikuntapalveluja ja yhteisöllisiä tapahtumia, joiden tavoitteena on tarjota tutustumismahdollisuuksia mielekkään tekemisen vaihtoehtoihin. Nostamme viestinnässä, mm. I love Kuopiolainen -kampanjassa esiin mielenterveyden kannalta keskeisiä viestejä. Tuemme alueidentiteetin ja yhteisöllisyyden vahvistumista mm.	Etenee suunnitellusti / Valmis

				pitäjäraati- ja asukastoiminnan kautta.	
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Lasten ja nuorten kokema yksinäisyys Aikuisten kokema yksinäisyys	Sosiaalisen pääoman kertyminen on yksi kansalaisopisto-opiskelun suurimmista hyödyistä. Kansalaistoiminnan palvelut viestivät aktiivisesti yksinäisyydestä hyvinvoinnin riskitekijänä ja pyrkii kaikissa palveluissaan osallisuuden edistämiseen ja yksinäisyyden tunteen vähenemiseen.	Kansalaisopistossa kerätty asiakaspalaute on asetetun tavoitteen mukainen. Kansalaistoiminnan palvelut on toteuttanut I love kuopiolainen viestintäkampanjaa yksinäisyyden vähentämiseksi. Olemme tukeneet harrastamista järjestöjä tukemalla, Unicef-lapsiystävällinen kunta-kehittämisellä, vapaaehtoistoimintaa ja asukastoimintaa sekä tapahtumia koordinoimalla ja tukemalla. Kulttuuri- ja liikuntatapahtumien avulla olemme luoneet osallistumisen mahdollisuuksia. Verkkosivu-uudistusta rakennettiin keväällä "herkkukauppa" ajatuksella - tuomalla esiin monipuolista tekemisen tarjontaa. Yksinäisten tueksi olemme kehittäneet kulttuuriluotsitoimintaa. Luontokohteissa on matalampi kynnys osallistumiseen - tätä olemme huomioineet entistä vahvemmin kaikissa palveluissamme.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.4. Laadukas varhaiskasvat us ja yleissivistävä koulutus	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatuksen ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	Toimimme kansalaistoiminnan palveluissa KOP:n kanssa yhteistyössä mm. liikunta- ja kulttuurikasvatusta sekä osallisuutta ja hyvinvointitiedolla johtamista tukemalla.	Kansalaistoiminnan palvelut on tukenut varhaiskasvatuksen kulttuuri- liikunta- ja ehkäisevän päihdetyön ja hyvinvoinnin edistämisen toimintamallien toteutusta.	Etenee suunnitellusti / Valmis

<p>1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen</p>	<p>Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti</p>	<p>Kulttuuritilojen kävijämäärät</p> <p>Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit</p> <p>Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat</p>	<p>Kansalaisopisto pyrkii tarjoamaan opiskelumahdollisuuksia mahdollisimman monimuotoisesti koko toiminta-alueella resurssit huomioiden.</p> <p>Kansalaistoiminnan palvelut tukevat harrastamisen ja tekemisen mahdollisuuksia tuottamalla itse palveluja ja toimimalla laajan toimijaverkoston kanssa yhteistyössä sekä avustamalla taloudellisesti järjestötoimijoita kaupungin strategian mukaisen toiminnan tuottamisessa. Ylläpidämme vapaaehtoistyö.fi - verkkopalvelua ja koordinoimme ja edistämme vapaaehtoisohjaajatoimintaa (liikunnassa n. 140 vapaaehtoista vertaisohjaajaa ikääntyneille, kulttuuriluotsit kulttuuripalveluissa ja asukastoiminnassa vapaaehtoisia tuottamassa toimintaa)</p>	<p>Kevätlukukaudella kansalaisopistossa opiskelijoita oli 12211 ja opetustunteja toteutui 22584.</p> <p>Kansalaistoiminnan palvelut koordinoi KulttuuriKuopio ja Liikkuva Kuopio - ohjelmatyötä lähtökohtana asukkaiden toiveet Kuopion kulttuuri- ja liikuntapalveluille. Asukkaita osallistettiin laajasti Kuopion kulttuuri- ja liikuntatoiminnan asiakaslähtöisen kehittämisen pohjaksi. Kehittämissuunnitelmissa on rakennettu näiden pohjalta poikkihallinnollisesti. Mielekkään tekemisen tukeminen on paljolti viestintää, johon olemme panostaneet paljon, vaikkakin riittämättömällä resursseilla. Perheiden liikuntalauantait, Kulttuurikahvilat 60+, Kulttuuriluotsi- ja liikunnan asukastoiminnan vapaaehtoistehtävät ovat houkutteleet runsaasti asukkaita osallistumaan. Olemme kehittäneet kaupungin vapaaehtoistehtävien toimintamalleja, tavoitteena mm. yhdenmukaiset käytännöt.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p></p>
--	---	---	---	---	--

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
2.4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	Edistämme monimuotoista kaupunkikulttuuria, tapahtumia ja matkailua	Tapahtuma-avustukset Tapahtumakävijät	Kansalaisopisto mahdollistaa kuntalaisten aktiivisen osallisuuden kaupunki- ja maaseutukulttuurin elävöittämisessä. Kansalaistoiminnan palvelut tukevat erilaisin avustuksin ja tuotantotuin kaupunkikulttuuria ja tapahtumatuotantoa. Kehitämme Liikkuva Kuopio ja KulttuuriKuopio -viestinnän keinoin palvelujen saavutettavuutta myös matkailijoille. Tuotamme laajaa Meidän Kuopio -festivaalia yhä laajemmaksi (vuonna 2022 yli 70 toimijatahoa mukana) ja saavutettavammaksi.	Kansalaisopiston eri tapahtumissa oli kävijöitä n. 2500. Kansalaistoiminnan palvelut järjestivät lähiöissä ja maaseutualueilla useita tapahtumia yhteistyössä järjestöjen, hankkeiden ja seurakuntien kanssa. Meidän Kuopio -festivaalia on valmisteltu toimijoita aktiivisesti tukien. Kesätyöntekijäksi rekrytoitiin ensimmäistä kertaa kesätaiteilija, joka innosti puistoissa ja eri tiloissa asukkaita taiteilemaan. Toteutimme THL:n Terve Kunta -verkostotapaamisen, Hyvinvointiseminaarin, Puijo Summit -seminaari/työpajan, Veteraanipäivät, Pakkasjuhlat sekä useita pienempiä tapahtumia. Avustuksillamme tuettiin järjestöjä ja saimme sen myötä mm. Kuopioon uuden kesätapahtuman Kuopio Jazz & Blues festivalin.	Etenee suunnitellusti / Valmis
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnessa	Kansalaistoiminnan palvelut koordinoivat Terve Kunta ja WHO Healthy Cities toimintaa Kuopiossa ja viestii aktiivisesti Kuopion hyvinvoinnin edistämisen saavutuksista ja toimintamalleista valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.	Kansalaistoiminnan palvelut toteutti Terve Kunta -verkostoseminaarin. Kuntien Kulttuuritoiminnan alueellisen kehittämistehtävän myötä alueellinen edunvalvonta ja yhteistyö lisääntynyt. Käynnistimme KUDOS (kuntien digitaalinen osaamiskeskus) -	Etenee suunnitellusti / Valmis

				<p>hankkeen Oulun, Jklän ja Lahden kanssa. Haimme ja saimme EU Urbact rahoitusta yhdessä kahdeksan eurooppalaisen kaupungin kanssa poikkihallinnollisen One Health - lähestymistavan jalkauttamiseksi kaupungeissa. Kuopio pääsee hankkeen myötä toimimaan edelläkävijänä WHO Healthy Cities - verkostossa, jossa sitouduimme -22 jalkauttamaan One healthia Kuopiossa.</p>	
--	--	--	--	---	--

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Toteutamme kansalaistoiminnan palveluissa ja kansalaisopistolla hankintamme vastuullisesti ja kestävästi.	Kansalaistoiminnan palvelut on toiminut vastuullisesti hankinnoissaan ja toiminnallamme (mm. Puijo Symposium) viestimme vastuullisesta ja kestävästä toiminnasta.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	Teemme kansalaistoiminnan palveluissa yhteistyötä ympäristönsuojelupalvelujen kanssa ja pyrimme edistämään asukkaiden ympäristöystävällistä asenneilmapiiriä ja toimintatapoja. Tuotamme poikkisektorisen Puijo Summit II:n yhteistyössä ELY:n KYP:n, Savonian ja P-Savon liiton kanssa yhteisin kestävä kehityksen tavoittein.	Kansalaistoiminnan palvelut järjesti II Puijo Summitin toukokuussa yhdessä ELY:n, P-Savon liiton ja Savonian kanssa. Summit tähtää poikkihallinnolliseen vastuulliseen kestävä kehityksen edistämiseen ihmisen, luonnon ja eläinten hyvinvointi huomioiden. Valmistelimme kevään Luonto Kino-festivaalia, jossa myös teemana luonnon ja ihmisen hyvinvointi. Festivaali järjestetään syyskuussa kolmatta kertaa. Yhdistämme tässäkin poikkihallinnollista osaamista - kulttuuria, luontoa, hyvinvointia. Merkittävä uusi avaus EU Urbact ONCE -hanke, jolla jalkautamme One health -ajattelutapaa Kuopioon. Hanke käynnistyi kesäkuussa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasviproteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Kansalaistoiminnan palveluissa ja kansalaisopistossa edistetään kestävästä kehitystä tukevia ruokailutottumuksia laajasti eri toimijoiden yhteistyöllä tutkittuun tietoon pohjautuen.	Kansalaisopiston kotitalousopetus toteuttaa näitä periaatteita aktiivisesti.	Etenee suunnitellusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m ³) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)			Ei tietoa

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Kansalaistoiminnan palvelujen ja Kansalaisopiston sekä opetuksen että asiakaspalvelun toimintoja kehitetään edelleen monimuotoiseen ja asiakaslähtöiseen suuntaan digitaalisten palvelujen avulla.	Kansalaisopiston ilmoittautumis- ja verkkomaksamiskäytäntöiden haasteita ratkotaan yhteistyössä toimittajien kanssa. MobilePay on otettu käyttöön materiaalimaksuissa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet	Kehitämme kansalaistoiminnan palveluissa asukkaiden osallisuutta ja lähidemokratiaa poikkihallinnollisesti palvelumuotoilun keinoin mm. lähiöohjelmasuunnitelman mukaisesti sekä pitäjäraatitoiminnan kautta.	Kansalaistoiminnan palvelut on kehittänyt osana Lähiöohjelmaa ja Mieliteko-ohjelmaa asukkaiden osallistumismahdollisuuksia lähiöiden ja maaseutualueiden kehittämiseen. Olemme järjestäneet keskustelutilaisuuksia päätöksenteon avoimuutta lisätäksemme (mm. Alava-talo). Liikkuva Kuopio ja KulttuuriKuopio -ohjelmatyössä on osallistettu erittäin laajasta asukkaita.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä	Otetaan kansalaistoiminnan palveluissa käyttöön lapsivaikutusten arviointi yhteisten arviointiperiaatteiden mukaisesti.	Unicef-lapsiystävällinen kunta koordinaattori aloitti tehtävässä keväällä ja on valmistellut lapsivaikutusten arviointia.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetoisuus	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Kansalaistoiminnan palveluissa kiinnitämme vahvasti huomiota työyhteisön motivaation ja työhyvinvoinnin tukemiseen ja luomme siten positiivista työnantajamielikuvaa.	Panostamme hyvään työnantajakuvaan. Saamme jatkuvasti myönteistä palautetta ja kiitosta yksikössämme (kansalaistoiminta) työskenneiltä/työskenteleiltä.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Kansalaisopistossa käytetään säännöllisesti CAF-arviointityökalua. Eryisesti työhyvinvointisuunnitelman toteuttamisessa	Kansalaisopistossa toteutettiin CAF-arviointi toukokuussa. Kansalaisopistolle on myönnetty Hyvän mielen työpaikka -merkki.	Etenee suunnitellusti / Valmis

			<p>huomioidaan hyvän ilmapiirin merkitys.</p> <p>Kehitämme kansalaistoiminnan palveluissa jatkuvasti yksikkömme toiminnan arviointimenetelmiä. Arviointivälineitä mm. työhyvinvointikyselyt ja toiminnan seuranta hyvinvointisuunnitelman kriteerien mukaisesti.</p>		
4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	<p>Kansalaisopistossa esihenkilöt osallistuvat aktiivisesti johtamiskoulutuksiin. Kehittämistyötä on jaettu aiheittain eri tiimeille ja työryhmille kestävän johtajuuden mukaisesti osallistaen.</p> <p>Kansalaistoiminnan palvelujen esihenkilöt osallistuvat aktiivisesti oman substanssinsa koulutuksiin sekä esimiestyötä tukeviin koulutuksiin. Esimiehet toimivat tiiviissä tiimissä yhdessä yksikköä kehittäen. Kehittämisvastuuta on jaettu tiimeille, jolloin kukin pääsee hyödyntämään osaamistaan yhteisten tavoitteiden mukaisesti.</p>	Kansalaisopistossa koulutukset on toteutettu suunnitellun mukaisesti.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto	<p>Kansalaisopiston henkilökuntaa kannustetaan osallistumaan aktiivisesti täydennyskoulutuksiin. Järjestämme myös itse mahdollisuuksia osaamisen päivittämiseen.</p> <p>Kansalaistoiminnan palvelujen henkilöstöä kannustetaan osallistumaan keskitetyn kalenterin koulutuksiin sekä oman substanssin koulutuksiin. Ajan hermolla pysymiseen</p>	Kansalaisopiston henkilökunta on osallistunut aktiivisesti täydennyskoulutuksiin.	Etenee suunnitellusti / Valmis

			kannustetaan ja räätälöidään omia koulutuksia tukemaan yksikön kehittämistavoitteita.		
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely	Kansalaisopistossa toimii aktiivisesti työhyvinvoinnista ja -turvallisuudesta vastaava työryhmä. Toimintaa ja työtapoja kehitetään vuonna 2022 tehtyjen laajojen hyvinvointikyselyjen tulosten perusteella. Kansalaistoiminnan palveluissa esimiehet, työhyvinvointipari ja työhyvinvointiryhmä kehittävät varmistavat yhdessä työhyvinvoinnista huolehtimisesta. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan kyselyin, kehityskeskusteluin sekä keskustelemalla avoimesti tiimipalaverissa työhyvinvoinnista.	Kansalaisopiston tuntiopettajille toteutettiin työhyvinvointikysely toista kertaa. Syksyllä suunniteltu työhyvinvointikoulutuksia tuntiopettajille.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumia.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätöitä tehneet henkilöt ja etätöypäivät	Kansalaisopiston toimintatapana on työn kehittäminen ja erityisesti työhyvinvoinnin vahvistaminen. Työkulttuuriin kuuluu henkilöstön mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön. Kansalaistoiminnan palveluissa kannustetaan itsenäiseen ja oma-aloitteiseen työn kehittämiseen. Monialaisessa yksikössä kannustetaan yhteistyöhön ja yhdessä ideointiin ja kehittämiseen. Uusiin kehittämisideoihin suhtaudutaan kannustavasti. Vastuu ja vapaus kehittää kulkevat käsi kädessä. Esimiehet ohjaavat	Kansalaisopistossa toimitaan yhdessä sovittujen toimintatapojen mukaisesti. Kaikkien työnkuva ei mahdollista hybridi-/etätöyskentelyä. Kansalaistoiminnan palveluissa kannustetaan henkilökohtaiseen kehittämiseen ja työyhteisön sekä kaupunkiorganisaation kehittämiseen. Koska toimintamme on koordinoivaa ja poikkihallinnollista monessa asiassa, roolimme on usein hyvinvoinnin edistämisen kehittämistä koordinoiva.	Etenee suunnitellusti / Valmis

			kehittämistä tavoitteiden mukaiseen suuntaan.		
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulo-rahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulo-rahoitus % Lainamäärä € / asukas			Ei tietoa
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestäkyvyn mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Kiinnitämme huomiota palveluverkoston tarkoituksenmukaisuuteen ja vaikuttavuuteen.	Palveluverkosto ja palvelut on mitoitettu asiakastarpeen ja talouden puitteissa. Palveluverkostoa ja palveluita kehitetään toimintaympäristön muuttuessa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

Tunnusluvut

Taloudellisuusmittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	Tavoite 2023	31.3.2023	30.6.2023
Kansalaisopiston nettokustannus €/opetustunti (€)	73,5	75,3	76,8	40,2	69,5
★					

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	Tavoite 2023	31.3.2023	30.6.2023
---------	---------	---------	--------------	-----------	-----------

Kansalaistoiminnan palvelut

Mittari	TP 2021	TP 2022	Tavoite 2023	31.3.2023	30.6.2023
Kulttuurin ja liikunnan edistämispalvelujen ryhmiin osallistuneet (hlö)	81 166	55 940	50 000	13 130	33 772
Kino Kuvakukon ja Nilsian Mantun kävijöiden lukumäärä (kpl)	14 007	22 755	25 000	8 657	13 074
Laajalle yleisölle järjestetyt tapahtumat (kpl, yli 50 hlöä)		214	10	11	25
Laajalle yleisölle järjestettyjen tapahtumien toteuttajatahot määrä (kpl)		239	200	57	112
Laajalle yleisölle järjestettyjen tapahtumien osallistujat (hlö)		87 517	80 000	2 326	4 345
Yleis- ja erityisavustukset €/asukas (€)	32,29	32,36	32,70	6,54	24,74
Asukastoimintaan osallistuvien määrä (hlö)	48 485	50 832	50 000	13 762	24 986
Asukastoimintaa järjestävien kumppaneiden määrä (kpl)	58	150	200	-	-
Kansalaistoiminnan aktivoinnin tilojen määrä (m ²)	2 776	2 351	2 226	2 226	2 226
Kansalaisopiston opiskelijamäärä (brutto)	20 509	22 259	24 000	9 740	12 211
Kansalaisopiston opetustuntien lukumäärä	43 727	44 013	44 000	16 855	22 584
Kansalaisopistojen tilojen määrä (m ²)	3 638	3 746	3 714	3 714	3 714

Taidepalvelut

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkankaan katsaus ajalta 1.1.–30.6.2023

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Kevätkausi 2023 on teatterilla ollut poikkeuksellisen hyvä. Yleensä syyskausi on esim. tulojen näkökulmasta parempi kuin kevät, mutta kevätkausi on nyt ollut jopa parempi kuin ennen koronavuosia olleet kevätkaudet.

Teatterilla aloitti vuoden 2023 alussa määräaikaisena kahden vuoden kokeiluna tapahtumatuottaja. Jo päättynyt kevätkausi osoitti, että työlle on tarvetta ja teatterin tiloille on kysyntää. Valtuusto on asettanut tavoitteeksi peruskorjauksen ja laajennuksen yhteydessä, että teatteritalon käyttöastetta ja teatterin omia tuloja tulee kasvattaa ja tiloja vuokrata muuhunkin kuin teatteritoimintaan. Tähän asti siihen työhön ei ole ollut osoittaa henkilöresurssia, mutta nyt on. Vaikka kevät ei ole voinut olla täysimääräistä, koska toiminnan käynnistäminen vie vähän aikaa, niin jo nyt on osoittautunut, että ulosvuokrauksia on mahdollista kehittää, teatterin omia tuloja kasvattaa sitä kautta ja talon käyttöastetta saadaan parannettua. Se vaatii kuitenkin työtä ja työlle tekijän. Seuraava kehityskohde siinä onkin tuotantotekniikan resursointi.

Vuoden 2023 kaksi ensimmäistä neljänestä ovat olleet musiikkikeskukselle Musiikkikeskuksen ja Kaupunginorkesterin toiminnalle toipumisen aikaa. Asiakkaiden ostokäyttäytyminen on edelleen varovaista mistä johtuen Kaupunginorkesteria ja Musiikkikeskuksen kävijämäärät ovat nousseet ennakoitua hitaammin.

Musiikkikeskuksen ja kaupunginorkesterin tulonmuodostus painottuu, toiminnan sesonkiluonteesta johtuen, loppuvuoteen ja vaikka Musiikkikeskuksen ja Kaupunginorkesterin myynti-, maksu- ja vuokratuotot jäivät alkuvuoden osalta ennakoitua pienemmiksi, tulee loppuvuosi olemaan alkuperäisen arvion mukainen.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Riskien osalta kaupunginteatterilla on palattu koronavuosien jälkeen ns. normaaliriskeihin: minkäkokoiseksi tuotannot muodostuvat, kuinka kalliita ne ovat, minkälainen riski on ilta- ja esityskulujen suhteen, jos yleisö ei tule katsomaan esityksiä. Henkilöriskejä on jonkin verran, päättynyt näytäntövuosi osoitti, että näytelmien paikkaaminen on vaikeaa ja peruttuja esityksiä oli n. 40, ja kymmenkunta esitystä paikattiin. Esitysten perumisesta seuraa tulomenetyksiä ja palkkakuluja. Tapahtumatuottaminen on määräaikaisena kokeiluna ensimmäistä vuotta, se herättää jonkin verran ristiriitoja, koska se vaikuttaa jokaisen työhön jollakin tavalla, ja joskus on niin, että muutosta on vaikea hyväksyä ja muutoksessa onkin paljon johdettavaa.

Musiikkikeskuksen toimilla asetettujen tavoitteet toteutuvat suunnitelman mukaisesti nyt kun Musiikkikeskus on jälleen avoinna kävijöille ja tapahtumajärjestäjille koko vuoden ajan. Musiikkikeskuksen toiminta painottuu edelleen vahvasti syyskaudelle mikä antaa hyvän pohjan taloudellisten tavoitteiden toteutumiselle, mutta synnyttää myös riskin tavoitteiden toteutumiselle, koska käytettävissä olevilla henkilöstö ja työaika resursseilla ei välttämättä pystytä toteuttamaan kaikkia tarjottuja tapahtumia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Hyvinvointialueiden valmistelu ja kaupungin strategia hyvinvointialueen kumppanina.

-

2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot.

-

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen käyttöönotto ja henkilöstön koulutus osaamisen vahvistamiseksi.

-

Kaupunginteatteri	2021	TP2022	TA+TAMU 2023	Ennuste	Muutos	TP 22/ Enn
Myyntituotot	140	1 798	10 000	10 000	0	456 %
Maksutuotot	522 473	931 948	1 595 000	1 595 000	0	71 %
Tuet ja avustukset	749 390	625 490	11 000	11 000	0	-98 %
Vuokratuotot	66 654	114 220	250 000	250 000	0	119 %
Muut toimintatuotot	42 322	54 192	50 000	50 000	0	-8 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	1 380 979	1 727 649	1 916 000	1 916 000	0	11 %
Henkilöstökulut	-3 572 626	-3 890 182	-4 043 400	-4 043 400	0	4 %
Palvelujen ostot	-351 592	-412 639	-556 000	-556 000	0	35 %
Tarvikkeet	-176 667	-161 078	-206 000	-206 000	0	28 %
Avustukset	0				0	
Vuokrat	-2 078 250	-2 113 489	-2 165 000	-2 165 000	0	2 %
Muut toimintakulut	-19 845	-23 025	-24 500	-24 500	0	6 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-6 198 979	-6 600 414	-6 994 900	-6 994 900	0	6 %
TOIMINTAKATE	-4 818 000	-4 872 765	-5 078 900	-5 078 900	0	4 %

Musiikkikeskus	2021	TP2022	TA+TAMU 2023	Ennuste	Muutos	TP 22/ Enn
Myyntituotot	30 800	61 940	76 000	76 000	0	23 %
Maksutuotot	132 716	281 886	465 000	465 000	0	65 %
Tuet ja avustukset	157 064	65 863	23 000	23 000	0	-65 %
Vuokratuotot	185 929	530 973	687 000	687 000	0	29 %
Muut toimintatuotot	57 707	104 750	170 000	170 000	0	62 %
TOIMINTATUOTOT YHT.	564 216	1 045 412	1 421 000	1 421 000	0	36 %
Henkilöstökulut	-2 935 641	-3 252 207	-3 447 000	-3 447 000	0	6 %
Palvelujen ostot	-496 839	-727 459	-763 600	-763 600	0	5 %
Tarvikkeet	-45 085	-100 150	-58 500	-58 500	0	-42 %
Avustukset	0	0	0	0	0	
Vuokrat	-1 388 000	-1 456 795	-1 503 000	-1 503 000	0	3 %
Muut toimintakulut	-10 034	-35 392	-41 000	-41 000	0	16 %
TOIMINTAKULUT YHT.	-4 875 599	-5 572 003	-5 813 100	-5 813 100	0	4 %
TOIMINTAKATE	-4 311 383	-4 526 591	-4 392 100	-4 392 100	0	-3 %

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksia		Taidepalveluissa selvitetään säännöllisesti asiakaskyselyin mielipiteitä ja näkemyksiä. Teatteri tekee aktiivista yhteistyötä Teatterikerho ry:n kanssa, eli teatterin maallikkoystävien kanssa. Asiakasraatia selvitetään, voisiko sitä käyttää ohjelmistosuunnittelussa tukena. Taidepalveluiden tapahtumiin osallistuminen on jokaiselle jollakin tavalla mahdollista. Maksuttomat tapahtumat ja striimaukset takaavat saavutettavuuden kenelle tahansa paikasta riippumatta.	Taidepalveluissa on kevätkauden aikana järjestetty useita maksuttomia eri kohderyhmille suunnattuja tilaisuuksia, esim. avoimia harjoituksia, kulissikurkistuksia, nuorten teatterileiri, taidetestaaja konsertti, suvisoitto ja koyleisöjä kutsumalla. Musiikkikeskus kerää myös jatkuvasti kävijä palautetta.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Parannamme arjen turvallisuutta ja ympäristön esteettömyyttä	Katuturvallisuusindeksi Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä	Teatteri läsnäolollaan luo viihtyisää elinympäristöä. Teatterin piha ja ympäristö on huolella suunniteltu ja istutukset hyvin hoidettuja. Teatterin hyvä ulkovalaistus ja se, että talo on hereillä suurimman osan vuorokaudesta ja viikosta (eli talon laajat toimintaajat) luovat turvallisuutta.	Musiikkikeskuksen suunniteltu ja valvottu ympäristö tarjoaa kuntalaisille turvallisen ja esteettömän tilan ja kohtaamispaikan talon aukiolo aikoina.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.1. Elinympäristö ja osallisuus	Lisäämme aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia kohtaamispaikkoja ja luonnon saavutettavuutta	Virkistys- ja urheilualueiden määrä / 1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät	Teatterin aula- ja lämpiötilat ovat kuntalaisten olohuone. Koronaepidemia pakotti tauolle tilojen kehittämisen, mutta siellä voidaan järjestää esim. perjantaibingo, yhteislaulua, muita matalan kynnyksen tilaisuuksia, kevyesti toteutettavia esityksiä jne. Ravintoloitsija on näissä mukana mahdollistamassa viihtyisät hetket. Aula- ja lämpiötilojen käyttöastetta voidaan nostaa, mutta sisältöjen tuottaminen vaatii resurssia ja tuottamisen prioriteetit ovat näyttämötoiminnassa.	Teatterin uusi tapahtumatuottaja aloitti vuoden alussa (kahden vuoden määräaikainen kokeilu). Vaikka kevätkausi oli jo käynnistymässä, kevään aikana kävi selväksi, että tilojen vuokraukselle on kysyntää ja tarvetta, aulat, amfi ym. saadaan valjastettua kuntalaisten ja sidosryhmien käyttöön. Se on vaatinut juuri tämän, että on saatu	Etenee suunnitellusti / Valmis

				henkilöresurssi tuottamaan näitä tapahtumia. Teatterilla tehdään sekä kaupallista että ei-kaupallista tapahtumatoimintaa, osin yleisötyönä ja kulttuuripalveluna ja osin tuottavana liiketoimintana. Musiikkikeskuksen aulatilat ja ravintola ovat ahkerassa käytössä aamusta iltaan talon monipuolisen toiminnan, hyvän ruuan ja tapahtumien pariin.	
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen, aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta	Taidepalvelut kuuluvat kaikille. Kulttuuritaloille kutsutaan maksuttomiksi koyleisöksi sellaisia ryhmiä, yhteistyötahoja ja henkilöitä, jotka eivät ehkä muuten lähtisi liikekannalle lainkaan. Taidelaitosten ohjelmisto on monipuolista ja houkuttelee kaikenlaisia ihmisiä. Maksuttomilla esityksillä ja teemapäivillä saadaan houkutelua myös uutta yleisöä.	Taidepalveluiden kevätkaudella näitä on voitu toteuttaa entiseen malliin, aikana ennen koronaa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö			Ei tietoa
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Asukkaiden, erityisesti nuorten, mielen hyvinvointi kohenee	Positiivista mielenterveyttä kokeneiden osuus	Taidepalveluiden merkitys hyvinvoinnille on ollut erityisesti esillä koronaepidemian myötä. Aiheesta on tehty useita tutkimuksia, ja on kiistatonta, että keskeistä merkitystä on esimerkiksi kansanterveyden, fyysisen ja psyykkisen terveyden, osallisuuden kokemusten, työhyvinvoinnin jne. edistämisen osalta. Teatterin yleisötyön avulla lasketaan kynnystä osallistua tapahtumiin sekä löydetään uusia yleisöjä ja	Musiikkikeskuksen toiminnassa tänäkin vuonna on pyritty huomioimaan kaikenikäiset kävijät tapahtumia suunnitellessa ja yhteistyökumppaneita valitessa. Keväällä toteutettiin nuorille suunnattuja tapahtumia, kuten taidetestaajat, yhteistyössä koulujen kanssa ja kesällä nuorten synnyttämä suuri	Etenee suunnitellusti / Valmis

			<p>kohderyhmiä, heitä, jotka eniten hyötyvät palveluista hyvinvoinnin edistämisen näkökulmasta.</p> <p>Teatterin ohjelmisto suunnitellaan kuten maakuntateatterissa tehdään: jokaiselle jotakin, teatterimme on ns. kansanteatteri.</p> <p>Teatterin ohjelmiston teemoja ovat klassisten rakkauden, surun, elämänmuutosten lisäksi esimerkiksi mielenterveyden aiheet. Teatteri tekee yhteistyötä Mieliteko-hankkeen kanssa.</p>	animetapahtuma valtasi koko Musiikkikeskuksen.	
1.2. Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot	Yksinäisyyden kokeminen vähenee	<p>Lasten ja nuorten kokemus yksinäisyyttä</p> <p>Aikuisten kokemus yksinäisyyttä</p>	Teatteri tarjoaa mahdollisuuden kokea yhteisöllisyyttä ja osallisuutta joko näytelmien kautta tai osallistumalla teatterin avoimiin tapahtumiin tai teatterileirille, joka on lapsille ja nuorille suunnattu.	Teatterileiri on vakiinnuttanut asemansa kesän aloittajana, ja on erittäin suosittu. Näiden hyvien kokemusten myötä syyskaudella käynnistyy nuorisoteatteri, joka toimii näytäntövuoden aikana viikoittain. Musiikkikeskus on kohtaamispaikka, jossa voi turvallisesti olla ihmisten seurassa ja tarjoo varsinkin tanssista kiinnostuneille nuorille keväisen kohtaamispaikan Kuopion Tanssii ja Soi- festivaalin lukuisilla nuortenleireillä.	Etenee suunnitellusti / Valmis
1.4. Laadukas varhaiskasvatusta ja yleissivistävää koulutusta	Tarjoamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan varhaiskasvatusta ja koulupolun sekä siihen tarvittavan tuen	Perusopetus: opetuksen eurot / oppilas, vuosiviikkotunnit / oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen	Teatteri osaltaan tarjoaa oppisisältöjen elävöittämistä mm. Kulttuuripolun, tanssiharjoittelupaikkojen, koululaisnäytösten ym. avulla. Lisäksi teatteri tekee oppilaitosyhteistyötä eri asteilla.	Taidepalvelut ovat mukana Taidetestaajat -toiminnassa, kulttuuripolussa, Lumit-yhteistyössä ja oppilaitosyhteistyössä esim. Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa.	Etenee suunnitellusti / Valmis

<p>1.5. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen</p>	<p>Tarjoamme erikikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti</p>	<p>Kulttuuritilojen kävijämäärät</p> <p>Kansalaisopiston opiskelijamäärä ja opetustunnit</p> <p>Sisä- ja ulkoliikuntatilojen sekä kaupallisten tilaisuuksien käyntikerrat</p>	<p>Teatterin ohjelmistosuunnittelun lähtökohta on, että teatteri kuuluu kaikille. Ohjelmistosta löytyy jokaisena näytäntövuonna jokaiselle jotakin.</p> <p>Teatteri käynnistää vuoden 2023 aikana teatterin näytäntö- ja toimintavuoteen rytmittyvän Nuorisoteatterin, eli säännöllisen teatteriharrastusmahdollisuuden nuorille. Aiempina kesinä toteutetut teatterileirit ovat olleet erittäin suosittuja ja luoneet pohjaa tälle.</p>	<p>Nuorisoteatteri on käynnistymässä suunnitellusti. Musiikkikeskuksella on suunnitellusti tarjolla tapahtumia kaikenikäisille.</p>	<p>Etenee suunnitellusti / Valmis</p> <p>✓</p>
--	---	---	--	---	--

KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
2.4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	Edistämme monimuotoista kaupunkikulttuuria, tapahtumia ja matkailua	Tapahtuma-avustukset Tapahtumakävijät	<p>Kulttuurilaitosten ohjelmistovalinnoissa huomioidaan monipuolisuus ja kansallinen kiinnostavuus ja näiden osalta markkinointia tehdään valtakunnallisissa kanavissa. Kansainvälistä näkyvyyttä vahvistetaan kulttuurivaihdolla esimerkiksi teatterintekijöiden (ohjaajat, scenografit, koreografit) ja musiikin alan ammattilaisten (kapellimestarit, solistit ja orkestereiden) kautta.</p> <p>Kulttuurilaitokset sijaitsevat aivan keskustan kyljessä. Teatteri Niiralassa ja Musiikkikeskus Kuopionlahden rannalla. Teatterin ja Musiikkikeskuksen toiminta näkyy laajalti keskustan alueen näytöissä, pop-up -myyntitapahtumissa Apajassa tai keskustan tavaratalojen kampanjapäivillä. Kuopion kaupunginorkesteri jalkautuu säännöllisesti esiintymään kaupungin keskustaan eri tapahtumiin. Teatteriin saapuvan yleisön pysäköintimahdollisuuksia on parannettu mm. Kuntolaakson pysäköintitalolla. Teatteri ja Musiikkikeskus ovat saavutettavissa hyvin jalan, julkisilla liikennevälineillä ja polkupyörällä.</p>		Etenee suunnitellusti / Valmis
2.5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ICT-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa	Teatteri kuuluu Suomen Teatterit ry:seen, joka on teattereiden yhteinen valtakunnallinen edunvalvontajärjestö ja tekee yhteistyötä myös Kulta ry:n kanssa, joka kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö. Kuopion kaupunginorkesteri kuuluu suomen orkestereiden edunvalvontajärjestöön Suomen Sinfoniaorkesterit ry ja tekee yhteistyötä Pohjoismaisten orkestereiden kanssa.		Etenee suunnitellusti / Valmis

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
3.1. Kiertotalous ja resurssiviisaus	Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja	Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v, kpl/v, %)	Teatteri pyrkii hankkimaan vastuullisesti ja hiilineutraalisti tuotettuja tuotteita. Olemme lisänneet kierrätettävien lavaste-elementtien käyttöä (esim. podestat, trussit jne.) Olemme lisänneet alumiinin käyttöä, joka on suurelta osin kierrätysmateriaalista valmistettua ja palaa käytön jälkeen kierrätykseen.	Teatteri kierrättää mahdollisuuksien mukaan esim. valmiita, kertaalleen käytettyjä lavastuksia. Huomioimme ohjelmistosuunnittelussa, ostantamme käytettynä ja myymme edelleen eteenpäin. Musiikkikeskus toiminnassa pyrkii toteuttamaan kaikki matkustaminen toteuttamaan mahdollisimman hiilineutraalisti.	Etenee suunnittelusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Teemme aktiivisesti toimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt / asukas (t CO ₂ -ekv / as)	Voimme joillakin esityksillämme tai olemisellämme pitää aiheita esillä ja ottaa kantaa - sillä tavoin toimia mm. ilmastonmuutoksen hidastamisen ja luontokadon torjumisen puolesta.		Etenee suunnittelusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tuemme paikallista maataloutta ja elintarviketuotantoa tarjoamalla lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa huoltovarmuuden parantamiseksi sekä vähennämme ruokahävikkiä	Lähiruuan osuus Kasvi-proteiinien osuus Ruokahävikin määrä (kg)	Teatterin nykyinen kahvila- ja ravintolapalveluiden tuottaja on tietoinen tästä ja seuraavan kilpailutuksen yhteydessä tätä voidaan haluttaessa painottaa.		Etenee suunnittelusti / Valmis
3.4. Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	Tehostamme energiankäyttöä 10 prosenttia ja lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä	Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh / r-m ³) Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%)	Teatteri pyrkii eroon vanhoista halogeenilamppuja käyttävistä valaisimista ja käyttämme enenevässä määrin LED-lamppuja, näin saamme pienennettyä sähkölaitteiden kulutusta.	Musiikkikeskus konserttisalin yleisvalaistuksen uusiminen ympäristöystävälliseksi LED-valaistukseksi valmistui tänä keväänä.	Etenee suunnittelusti / Valmis

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

Strategialinkitys	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Mittari	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Tila
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin	Teatteri ei striimaa esityksiään, mutta esimerkiksi seminaareja on mahdollista striimata eli toteuttaa hybridimallilla.	Musiikkikeskus kehittää digitaalisia palveluita ja tuotteita yhteistyössä alan muiden kunnallisten toimijoiden kanssa KUDOS-hankkeessa.	Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia	Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet		Musiikkikeskus kerää jatkuvasti asiakaspalautetta ja seuraa aktiivisesti tiloissa toteutettujen tapahtumien arvosteluja ja ihmisten jakamia kokemuksia.	Etenee hitaasti / osittain ➔
4.1. Sujuva ja uudistuva toiminta	Lapsivaikutusten arviointi otetaan käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä			Etenee hitaasti / osittain ➔
4.2. Uudistuva johtaminen	Vahvistamme Kuopion työnantajavetovoimaa	Hakijoita / avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi	Teatteri ja Musiikkikeskus tekevät monipuolista yhteistyötä erilaisten kumppanien (yrittäjät, oppilaitokset, toiset kulttuuritoimijat jne.) kanssa. Teatteri ja Musiikkikeskus työllistävät laaja-alaisesti eri toimialojen ja eri ammattien osaajia. Näin teatteri ja Musiikkikeskus edistävät osaltaan kaupungin vetovoimaa työnantajana.		Etenee suunnitellusti / Valmis ✓
4.2. Uudistuva johtaminen	Kehitämme laadukasta päätöksentekoa, johtamista sekä hyvää ilmapiiriä ja varmistamme toimivat rakenteet	Toimielinten itsearviointien kehitys	Teatterilla on järjestetty koko henkilökunnalle työyhteisökoulutusta ja siltä pohjalta soveltaen täsmällistä jatkokoulutusta joillekin tiimeille.		Etenee suunnitellusti / Valmis ✓

4.2. Uudistuva johtaminen	Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Johtamisen arvioinnit	Teatterilla on säännölliset esimiespalaverit sekä esimiehet koulutetaan (esim. ammattitutkinnolla). Ohjeistukset ja säännöt ovat käytännölliset, arkea palvelevat, ajan tasalla ja saatavilla toimien selkänajana esimiestyölle.	Taidepalveluiden henkilöstölle on järjestetty aiheesta palavereja, perehdytystä ja koulutusta.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen	Koulutuspäivät / htv Työkierto	Teatteri kouluttaa henkilöstöään tarpeen mukaan esim. ammatillinen tutkinto oppisopimuksella, tai räätälöityä täydennyskoulutusta ammatinhallinnan kehittämiseksi ja ylläpitämiseksi.	Taidepalveluiden henkilöstölle on järjestetty aiheesta koulutusta.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta	Työhyvinvointikysely	Taidepalveluiden henkilöstölle tehdään yksikkökohtaiset työhyvinvointisuunnitelmat ja niiden etenemistä seurataan. Taidepalveluissa kannustetaan henkilöstöä arjen fyysiseen aktiivisuuteen. Vahvistetaan työpäivän aikaiseen aktiivisuuteen kannustavaa työkuultuuria ja työmatka- ja vapaa-ajan liikkumista.	Työhyvinvointikysely on toteutettu kaupungin toimesta. Musiikkikeskuskella on aloitettua työhyvinvointin kehittämishanketta yhteistyössä Virete Oy kanssa.	Etenee suunnitellusti / Valmis
4.3. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumia.	Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät	Teatterilla tehdään hybridityötä tehtävissä, joihin se soveltuu.		Etenee suunnitellusti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit	Vuosikate % poistoista Investointien tulorahoitus % Lainamäärä € / asukas	Teatterin hinnoittelussa huomioidaan alueen ja alan hinnoittelu ja hinnat ovat mahdollisimman oikeat eli sopivat.		Etenee suunnitellusti / Valmis
4.4. Kestävä talous	Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestävyyden mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa	Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista	Teatterin kiinteistön peruskorjaus ja laajennus onnistui hyvin (valm. 2014), ja kiinteistön hoito perustuu suunnitelmallisuudelle sekä hyvälle yhteistyölle teatterin, Tilakeskuksen ja Servican kanssa.		Etenee suunnitellusti / Valmis

Tunnusluvut

Suorituskykymittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	Tavoite 2023	31.3.2023	30.6.2023
Teatterin ison salin täyttöaste (%)	56	54,3	70	74	63
★					

Lautakuntaan nähden sitovat mittarit

Mittari	TP 2021	TP 2022	Tavoite 2023	31.3.2023	30.6.2023
Teatterissa kävijöiden lukumäärä (kpl)	30 430	53 013	80 000	22 840	33061
Nettokustannukset / katsoja (€)	158,31	91,9	62,65	53,1	111,2
Näytäntöjen lukumäärä (kpl)	216	384	300	94	211
Kaupunginteatterin tilojen määrä (m ²)	7 982	7 982	7 845	7982	7982
Musiikkikeskuksen kävijöiden lukumäärä (kpl)	31 670	73 245	100 000	16 775	30981
Tapahtumien lukumäärä (kpl)	401	400	400	141	255
Nettokustannukset / kävijät (€)	30,2	10,0	6	10,7	90,5
Musiikkikeskuksen tilojen määrä (m ²)	5 760	5 760	5 762	5 760	5760
Kaupunginorkesterin konserttien kokonaislukumäärä (kpl)	92	119	80	53	112
Livekuulijoiden kokonaislukumäärä (kpl)	12 014	27 877	25 000	6 253	14419
Nettokustannukset / kuulijat (€)	279,7	136	148,3	143,8	148
Nettokustannukset / kuulijat, sis. striimit (€)	10,6	136,0	66,0	-	148

Investoinnit 2023

TA 2022

TA 2023

TA 2023
ENNUSTE**Koneet ja kalusto**

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	Menot	-1 692	-1 093	-1 093
--------------------------------------	-------	--------	--------	---------------

ICT- hankinnat

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue	Menot	-526	-150	-150
--------------------------------------	-------	------	------	-------------

Muut aineelliset hyödykkeet

Taidemuseon taidehankinnat	Menot	-80	-80	-80
----------------------------	-------	-----	-----	------------

KONEET JA KALUSTO -INVESTOINTIESITYKSET 2023			TA-2023	
			Tietokone- ja viestintälaitteet	Koneet ja kalusto
Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue				
Omatoimisen hyvinvoinnin palvelut	Kirjasto	Riistaveden kirjasto	10 000	80 000
	Kirjasto	Kirjastoauto		
	Museokeskus	Näyttelytekniikan uusiminen/ylläpito	10 000	50 000
	Museokeskus	Työskentelytila (LTM, Kuhmu)		102 000
	Museokeskus	Perusnäyttely, taidemuseo		
	Museokeskus	Taidemus. kokoelmatilahankk. liittyvät kone- ja kalustohankinnat		325 000
	Liikuntapaikat	Kalustoinvestoinnit		305 000
Ohjatun hyvinvoinnin ja omaehtoisen oppimisen palvelut	Kansalaistoiminta	Kino Kuvakukon aulakaluston uusiminen		25 000
	Kansalaisopisto	Kieliluokkien ICT/AV-uudistaminen,	20 000	30 000
Taidepalvelut	Musiikkikeskus	Kaupunginorkesteri: Digitaalisten nuottien käyttöönottoa varten ipadit	54 000	5 000
	Kaupunginteatteri	käyttäjän esitys	56 000	171 000
Yhteensä			150 000	1 093 000